БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Совет, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 44 (6479)
МАРТЫН 3
ВТОРНИК
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

КПСС-эй ЦК-гэй ТОГТООЛ

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр мартын 8 тухай

Мүнөө жэл советскэ арад манай социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалай улам саашадаа ургажа байһан оршон байдалда эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр мартын 8-ниие тэмдэглэжэ байна. Советскэ Союзай ажалшад коммунизм байгуулгын программые бодото дээрэнь амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Социалистическэ гүрэнэй хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, СССР дотор коммунизм байгуулха хэрэгтэ советскэ эхэнэрнүүд угаа ехэ үүргэ дүүргэнэ. Ленин—Сталинай партиин идейнүүдээр зоригжуулагдаһан Советскэ ороной эхэнэрнүүд бүхы арадтайгаа хамта предприятинуудта, барилганууд дээрэ, колхозуудта, МТС-үүдтэ, совхозуудта ба эмхи зургаануудта шэн зоригтойгоор ажаллажа байна.

Хүдэлмэришэ-эхэнэрнүүд ажалай ехэ бүтээсын түлөө, түрүү техникые шудалхын түлөө, продукциин өөрын үные доошолуулхын түлөө, СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ коммунистическэ оюун мэдэрэлэй жэшээ харуулна. Таряаша-эхэнэрнүүд ехэ ба тогтууритай ургаса абахын түлөө, малажалые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхын түлөө, колхозуудай нийтын ажахые бэхижүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ.

Советскэ эхэнэрнүүд наукые, литературые ба искусствые хүгжөөлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. СССР-эй научна, һуралсалай ба культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудта хоёр хахад миллион үлүүтэй эхэнэрнүүд хүдэлмэрилнэ. Дээдэ һургуули дүүргэһэн эхэнэрнүүдэй-мэргэжэлтэдэй тоо мүнөө үедэ 900 мянга гаран хүнүүд болоно. Нэгэ миллион хоёр зуу мянга гаран эхэнэрнүүд дээдэ ба тусхай дунда һургуулинуудта һуража байна.

Советскэ эхэнэрнүүд арадай гэгээрэлэй органуудта ехэ хүдэлмэри хэжэ байна. Миллион гаран эхэнэр-багшанар ургажа ябаа үетэниие дээдэ зэргын идейнэ байха, дүлэтэ советскэ патриотизмын, коммунизмын агууехэ хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхэ байха үзэлөөр хүмүүжүүлхэ һайн һайхан хэрэгтэ өөһэдынгөө хүсэ шадалые, эрдэмые үгэжэ байна. Миллион үлүүтэй эхэнэрнүүд, тэрэ тоодо 220 мянган эхэнэр-врачнар, поликлиникэнүүдтэ, больницануудта, амбулаторинуудта, санаторинуудта ба амаралтын гэрнүүдтэ ажаллана.

Советскэ Союзай эхэнэрнүүдэй дунда промышленностиин, транспортын ба хүдөө ажахын олон новаторнууд, наукын ба культурын ажал-ябуулагшад бии, тэдэниие бүхы советскэ арад хүндэлжэ байдаг. 2234 эхэнэрнүүдтэ Советскэ Союзай Геройн, Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэзэргэ олгогдоо. 800 мянга гаран эхэнэрнүүд СССР-эй орденууд болон медальнуудаар шагнагдаһан. Наукын, литературын, искусствын, ухаалан зохёолтын талаар хэһэн гайхамшагта хүдэлмэриингөө түлөө, үйлэдбэриин хүдэлмэриин арга методуудые үндэһөөрнь һайжаруулһанай түлөө 741 эхэнэрнүүд Сталинска шангуудта хүртэһэн байна.

Советскэ гүрэнөө хүтэлэлгэдэ эхэнэрнүүд эдэбхитэйгээр хабаадана: 280 эхэнэрнүүд СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд болоно, 2209 эхэнэрнүүд—союзна ба автономно республиканууудай Верховно Соведүүдэй депутадууд хахад миллионһоо дээшэ эхэнэрнүүд — нютагай Соведүүдэй депутадууд болоно. Арадай судьянарай ба арадай заседательнуудай дунда 40 гаран процентнь эхэнэрнүүд юм.

Манай орон дотор эхэ хүн саг үргэлжын анхарал оролдолгоор хүреэлэгдэнхэй байна. Советскэ гүрэн ганса 1952 ондо олон үхибүүдтэй ба эрэгүй ганса эхэнүүдтэ, нарай үхибүүдтэ тэдхэмжэ болгон 6 миллиард 355 миллион түхэриг түлөө. 38 мянга үлүүтэй эхэнэрнүүд «Эхэгеройн» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэһэн байна. 3 миллион 800 мянга гаран эхэнэрнүүд «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар, «Эхын медаляар» шагнагдаа.

Коммунистическэ парти, Советскэ Правительство үхибүүдэй элүүр мэндэ байха, тэдэниие хүмүүжүүлхэ тухай һаналаа ехээр табижа байдаг. Пионерскэ лагерьнуудта, үхибүүдэй санаторинуудта жэл бүри олон зуун миллион түхэриг үгтэнэ. Жэл ерэхэ бүри үхибүүдэй яслинуудай, үхибүүдэй садуудай, үхибүүдэй байшангуудай тоо олошоржо байна.

Советскэ Союзай эхэнэрнүүдэй жэшээгээр, арадай демократиин оронуудай эхэнэрнүүд шэнэ ажабайдал байгуулгада эдэбхитэйгээр хабаадана. Арадай демократиин оронуудтахи нийтын ба гүрэнэй шэнэ байгуулалта эдэ оронуудай бүхы ажалшадые, тэрэ тоодо эхэнэрнүүдые, капиталистическэ дарлалтын, үгырэлгын, хүдэлмэригүйдэлгын аюулһаа хэтэдэнь абараад, һуудал байдалай ба культурын хэлбэришэгүй дэбжэлтэ түйлаха арга боломжонуудые олгоо.

Капиталистическэ, колониальна ба бэеэ даанхайбэшэ оронуудай эхэнэрнүүд хадаа эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр мартын 8-ниие ад ондоо эрхэ байдалда угтажа байна. Капиталай оронуудта сэрэгэй бюджедүүд хэтэрхы ехэ болгогдоно, арад зонһоо суглуулагдадаг налогууд ехэ болгогдоно, промышленна ба эдеэ хоолой товарнуудай сэн дээшэлнэ, амгалан байдалай үйлэдбэрилгэ хороогдоно, хүдэлмэригүйдэл ехэ болоно, ажалшадай бодото салин хүлһэн доошоо ороно. Энэ үгырэл ядаралһаа ба гасаланһаа ажалша эхэнэрнүүд, үхибүүд илангаяа ехээр зобоно. Капиталистическэ оронуудай ажалша эхэнэрнүүд өөһэдынгөө гол шухала эрхэнүүдэй түлөө тэмсэлые шангадхана, салин хүлһэ дээшэлүүлхын, ажалые хамгаалха гүрэнэй хамгаалалга ба социальна страховани бии болгохын түлөө, арадай гэгээрэлдэ ба үхибүүдэй ами бэеые хамгаалгада мүнгэ һомололгые ехэ болгохын түлөө тэмсэнэ.

Бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрнүүд шэнэ дайнай аюулда эсэргүү эб найрамдалай түлөө тэмсэлые шангадхаха уряатайгаар эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр мартын 8-ниие үнгэргэжэ байна. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй зэргэнүүдтэ улам оло олон миллион эхэнэрнүүд шэнээр орон жагсажа байна. Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа федераци 65 ороной 135 миллион эхэнэрнүүдые нэгэдүүлнэ. Бүхы түрүү хүн түрэлтэнтэй хамта ябажа, дэлхэйн эхэнэрнүүд дай үүдхэгшэдые өөсэшэ сусаршагүйгөөр элишэлэн харуулна, эб найрамдалай түлөө, өөһэдынгөө экономическа ба политическэ эрхэнүүдэй түлөө, ажабайдалайнгаа ба үхибүүдэйнгээ ерээдүйн түлөө тэмсэл шууд сэхээр ябуулна.

Капиталистическэ, колониальна ба бэеэ даанхайбэшэ оронуудай эхэнэрнүүд национальна суверенитедэй, эрхэ сүлөөгэй ба өөһэдынгөө гүрэнүүдэй бэеэ дааха байдалай түлөө, империалистическэ агрессорнуудай дарлалтада эсэргүүгээр улам бүри зоримгойгоор тэмсэжэ байна. Түрүү эхэнэрнүүд хадаа Корейдэ, Вьетнамда, Малайда боложо байгаа дайн байлдаае энэ дары зогсоохо, атомна зэбсэгые үгэ дуугүйгөөр хорихо, зэбсэгжэлгые хороохо, агууехэ табан гүрэнүүдэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха эрилтэ хэнэ.

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа хүдэлөөнэй түрүү зэргэдэ Советскэ Союзай ба арадай демократиин оронуудай эхэнэрнүүд ябана. Ленин, Сталинай заабаринуудые даган ябажа, советскэ эхэнэрнүүд бүхы оронуудай эхэнэрнүүдтэй интернациональна холбоо барисаагаа ушөө ехээр үргэдхэжэ, бэхижүүлжэ байна, дайнда эсэргүү демократическа хүсэн түгэс фронтые нигтаруулан бэхижүүлгэдэ туһална, империалистнуудай аашануудые зоримгойгоор элишэлэн харуулна, арадуудай хоорондын эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Советскэ эхэнэрнүүд хадаа эб найрамдалай түлөө, арадуудай ерээдүйн һаруул һайхан байдалай түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэд мүн, бидэнэй үнэн сэхэ ханинар мүн гэжэ бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрнүүд тооложо байна.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX с'ездын шиидхэбэринүүд дотор, И. В. Сталинай шэнэ гайхамшагта зохёолнууд дотор манай орон соохи коммунистическэ байгуулалгын программа тодорхойлогдоһон байна. Энэ программые бэелүүлхэ ябадал бүхы советскэ хүнүүдэй политическэ ба ажалай эдэбхиие саашадань дээшэлүүлхэ, өөрыгөө шүүмжэлгэ ба дороһоо гараһан шүүмжэлэл дэлгэрүүлхэ, манай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые эрид шууд усадхаха эрилтэ хэнэ.

Советскэ Союзай амжалтанууд империалистическэ лагерь дотор уур сухал, зэбүүрхэл гаргана. Капиталистическэ агрессивнэ гүрэнүүд, түрүүшын ээлжээндэ США ба Англи, Советскэ Союзай хүсэ шадалые һуларуулха гэжэ эрмэлзэн, манай орон руу шпионуудые, хорлогшодые, һүйдхэлшэдые, алууршадые эльгээһэн ба саашадаашье эльгээхээ оролдохо байна, өөһэдынгөө бузар муухай ба хорото зорилгодо хэрэглэхын тула советскэ арадай далда дайсадые бэдэрхэ байна. Иимэ оршон байдалда политическэ һэрэмжээ бүхы аргаар шангадхаха, алмай һүлэр ба оһол назагай ябадалые эсэслэн усадхаха эрилтэ бүхы ажалшадта хэгдэнэ.

Советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө, социалистическэ экономикын ба культурын хүсэтэ шэнэ дэбжэлтын түлөө, табадахи сталинска табанжэлые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын тула бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөндэ эхэнэрнүүдые улам олоор хабаадуулхын түлөө тэмсэлдэ советскэ эхэнэрнүүдые эмхидхэн элсүүлжэ, эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр мартын 8-ниие үнгэргэхыень бүхы партийна организацинуудта Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет дурадхана.

КПСС-эй ЦК болбол ажалай бүтээсые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхын, продукциин өөрын үные химдаруулхын ба шанарыень һайжаруулхын түлөө ушөө ехэ оролдосотойгоор ба эршэ зоригтойгоор тэмсэхыень, арадай ажахын бүхы һалбаринуудта наукын ба техникын эгээл шэнэ түйлалтануудые үргэнөөр нэбтэрүүлхыень, үйлэдбэриин новаторнуудай түрүү эхилэлгэнүүдые дэмжэхыень, түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхыень, түрүүшүүлые хүсэхэ ябадалдань гээгдэгшэдтэ туһалхыень эхэнэр-хүдэлмэришэдые, инженернүүдые, техни гүүд болон мастернуудые уряална. КПСС-эй ЦК болбол хүдөө ажахын саашадань дэбжэхын, хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхын ба нийтын малай тоо толгойе олошоруулхатайгаа хамта тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхын түлөө, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэриие һайжаруулхын түлөө, манай орон дотор хүн зондо хэрэгтэй эдеэ хоол, хүнгэн промышленностьда хэрэгтэй түүхэй эд элбэг дэлбэг болгохын түлөө тэмсэхыень эхэнэр-колхозниргуудые МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые, мэргэжэлтэдые уряална.

КПСС-эй ЦК болбол социалистическэ культурын, литературын ба искусствын, арадай гэгээрэлэй ба элүүрые хамгаалгын шэнэ дэбжэлтэдэ өөһэдынгөө творческо хүсые ба шадабариие зорюулхыень, научна хүдэлмэридэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ хүгжөөхыень, тиигэжэ дэлхэйн наукада нэгэдэхи һуури эзэлхэ гэһэн зорилгоёо советскэ наукын дүүргэхэ хэрэгтэнь туһалхыень наукын ба культурын эхэнэр-хүдэлмэрилэгшэдые уряална.

Коммунистическэ общество байгуулгада эхэнэрнүүдэй үүргын улам бүри ургажа байһаниие хараадаа абаад, КПСС-эй ЦК болбол промышленностьда, транспортда, барилга дээрэ ба хүдөө ажахыда нийтын-бүтээсэтэ ажалда эхэнэрнүүдые улам олоор хабаадуулха ябадал хангахыень, тэдэнэй культурно-техническэ хэмжээе, коммунистическэ оюун мэдэрэлые дээшэлүүлхэ тухай анхаралаа ехээр хандуулжа байхыень, социалистическэ Эхэ орондоо хизааргүй үнэн сэхэ байлгын, арадуудай хани барисаанай үзэлөөр, Советскэ гүрэнэй оборонные бэхижүүлхэ тухай һаналаа табижа байха үзэлөөр, политическэ дээдэ һэрэмжэтэй байха үзэлөөр тэдэниие хүмүүжүүлхыень партийна организацинуудые уялгална.

КПСС-эй ЦК болбол хүтэлбэрилхы партийна, советскэ, ажахын, профсоюзна, комсомольско хүдэлмэридэ эхэнэр кадрнуудые зоримгойгоор дэбжүүлхыень, практическа ажал-ябуулгадань тэдэндэ туһаламжа үзүүлжэ байхыень партийна, советскэ, профсоюзна ба комсомольско организацинуудта дурадхана.

КПСС-эй ЦК болбол эхэнэр-хүдэлмэришэдэй, колхозниргуудай ба албахаагшадай хүдэлмэриин ба ажаһуудалай условинуудые һайжаруулха тухай саг үргэлжэ һаналаа табижа байхыень, үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эхэ хүнүүдтэ үдэр бүриин туһаламжа үзүүлжэ байхыень, үхибүүдэй ба эмнэлгын эмхи зургаануудай, нийтын столовонуудай, хубсаһа угаадаг, оёдог мастерскойнуудай ба ажаһуудалай хэрэгсэлнүүдые хангадаг бусад предприятинуудай тоое саашадань олошоруулха, тэдэнэй хүдэлмэриин шанар һайжаруулха ябадал хангахыень партийна, советскэ, ажахын, профсоюзна ба комсомольско организацинуудые уялгална.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр мартын 8-да СССР-эй бүхы ажалша эхэнэрнүүдые амаршалаад, советскэ эхэнэрнүүд манай орон дотор коммунизм байгуулгын агууехэ зорилгые бэелүүлхын түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэдэ саашадаашье ябаха байха гэжэ найдажа байһан тухайгаа мэдүүлнэ.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

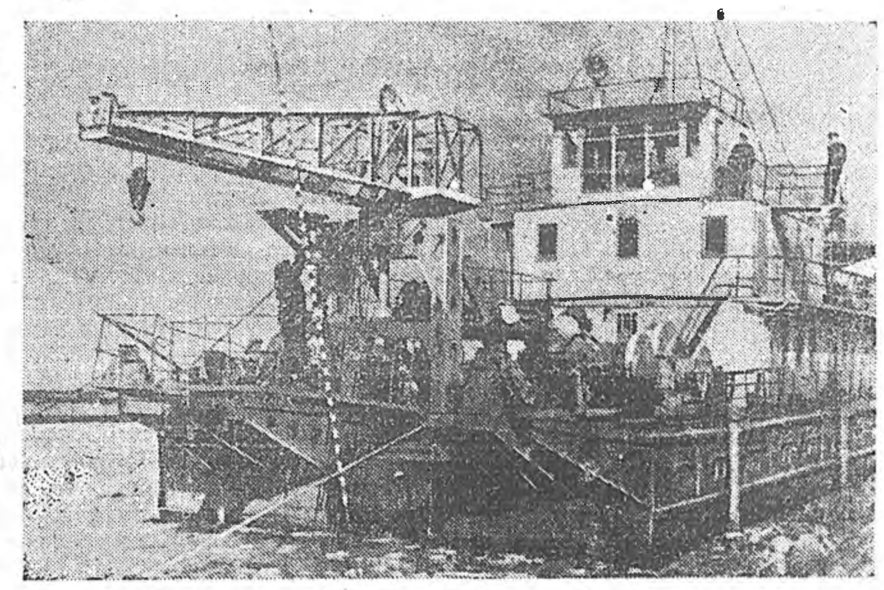

Главна Туркменскэ каналай барилга.

Тойрон гараха ба холбохо каналай барилгын хүдэлмэри үдэр бүри үргэдэнэ. 8 километр ута энэ багахан каналаар манай Эсэгэ ороной хүсэтэ техникэ Главна Туркменскэ каналай трассын эхиндэ хүрэхэ ба каракумска элһэн талын гүн руу ошохо байна. Сүл губида Аму-Дарьягай уһанай ерэхэ үдэр ойротоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Сормовский 12» гэжэ дизель—электрическэ земснаряд тойрон гараха каналай забой соо байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Түрэл орон доторнай

Агууехэ барилгын захилнууд болзорһоо урид дүүргэгдэнэ

КИЕВ, февралиин 27. (ТАСС). Гидроузелые болзорһоонь урид ашаглалда оруулха гэжэ шиидэһэн Каховско ГЭС-эй барилгашадай патриотическа үүсхэлдэ харюу болгон, киевскэ предприятинуудай коллективүүд агууехэ барилгын хүндэтэ захилнуудые бүри богони болзор соо дүүргэхын түлөө мүрысөө дэлгэрүүлбэ.

СССР-эй электростанцинуудай Министерствын электро-хэмжэлгын аппаратурын завод Каховско ГЭС-тэ олон трансформаторнуудые бүтээхэ квартальна даалгабаряа болзорһоонь урид дүүргэбэ.

Гипсовэ доскануд ба блогуудые бүтээдэг завод 1953 оной түрүүшын кварталда гаргаха барилгын материалнуудые үсэгэлдэр гаргажа дүүргэбэ. Шифернэ заводой үйлэдбэрилэгшэд агууехэ барилгын квартальна захилгые болзорһоонь нэгэ һара урид дүүргэбэ.

Совхоз-гигантын садуудта

КУБА. (Азербайджанска ССР), февралиин 26. (ТАСС). Кубинска районой совхозуудай ба колхозуудай сад таригшад жэмэстэ модые олоор тарижа эхилбэ. Багировай нэрэмжэтэ совхоз-гигантын садууд 300 гаран гектараар ехэ болохо байна. Нютагай условидо нмагтал сад тариха дуратанай тарижа ургуулдаг байһан айва ехэ талмайда түрүүшынхеэ таригдахань. Яблонь, персик, абрикос, черешни, вишниин ба бусад жэмэсүүдэй олон арбаад мянган модод һуулгагдаа.

Модод гүлгэлжэ, эртэ сэсэглэхэ тэмдэг үзэтдэнэ.

Ряд хоорондын зөөлэрүүлгэ, мүшэр тайралга, мододые эмнэлгэ гэхэ мэтын олон янзын хүдэлмэри садуудта хэгдэнэ. Самолёдууд модоной хорото дайсадые хороор сүршэн усадхана.

Садай хүдэлмэриһөө гадна, совхоздо ехэ барилга дэлгэрээ. Жэмэс хайрсаглаха гурбан фабрика ба жэмэс хадагалха газарнууд баригдажа байна.

Академидэ колхозой гахайшан элидхэл хэбэ

РИГА, февралиин 26. (ТАСС). Цесисскэ районой «Сарканаис октобрис» колхозой гахайша Мильда Фридрихсон өөрынгөө ажалай дүй дүршэл тухай элидхэл Латвийска хүдөө ажахын академидэ хэбэ.

Гурбан жэлэй турша соо энэ гахайша 600 поршоонхо түлжүүлээ. Гансахан үнгэрһэн жэлдэ нүхэр Фридрихсондо даалгагдаһан арбан эхэ гахайһаа дунда зэргээр тус бүриин 25 поршоонхо абтажа, бүри бүтэнөөр түлжүүлээ.

Мильда Фридрихсон колхозно зоотехническэ гурбан жэлэй курса дүүргэжэ, абаһан эрдэмээ ажалдаа шадамар бэрхээр хэрэглэнэ. Научна ёһоор тогтоогдоһон мал эдеэлүүлхэ нормонууд, тэрэниие харууһалха түрүү методууд фермэ дээрэ хэрэглэгдэнэ.

Мильда Фридрихсоной методууд «Сарканаис октобрис» колхоздо үргэнөөр дэлгэрбэ. Үнгэрһэн жэлдэ колхозой фермын эхэ-гахай бүриһөө дунда зэргээр 18 поршоонхо, бүхы дээрээ—1100 поршоонхо абтажа түлжүүлэгдээ. Гахай үсхэбэрилгэһөө колхоз 600 мянга гаран түхэригэй олзо доход абаа.

Республикын аймагуудта үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэлгын ябаса тухай

БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын 1953 оной мартын 1-нэй мэдээн

(түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

АЙМАГУУД	Наг шэбхэ гаргалга	Саһа тоогоолго	Үнэһэ суглуулга	Шубуунай аргал суглуулга
Байкало-Кударын	43,6	62,4	54,3	49,9
Түнхэнэй	24,9	41,5	26,5	41,2
Кабанскын	23,6	53,8	33,4	31,5
Баргажанай	20,7	13,3	17,7	34,4
Мухаршэбэрэй	19,8	21,2	14,0	26,6
Бичурын	18,1	34,5	19,1	65,9
Хориин	16,9	23,9	14,7	17,5
Иволгын	13,8	32,2	22,7	39,4
Кяхтын	13,8	21,1	22,9	46,0
Тарбагатайн	13,7	37,2	12,3	68,8
Кударын	12,8	33,6	74,8	43,3
Зэдын	11,9	4,5	18,5	16,1
Закаменай	10,5	5,2	20,0	24,0
Курумканай	10,2	76,3	13,4	37,8
Сэлэнгын	7,5	30,5	7,3	25,8
Прибайкальска	6,9	22,3	17,1	32,8
Хэжэнгын	5,6	78,9	14,3	24,6
Занграйн	4,9	21,9	10,3	35,4
Яруунын	3,3	44,3	4,8	22,4
Ториин	2,3	2,8	9,3	13,4

Республикын аймагуудта үрһэ хаалгын ба хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгын ябаса тухай

БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын 1953 оной мартын 1-нэй мэдээн

(түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

АЙМАГУУД	Ороһото культурануудай үрһэ хаалга	Хартаабхын үрһэ хаалга	Плугуудые заһабарилга	Сеялкэнүүдые заһабарилга
Мухаршэбэрэй	110,9	76,9	88,3	25,7
Түнхэнэй	108,5	79,5	77,5	32,9
Тарбагатайн	105,2	65,5	44,0	27,5
Б.-Кударын	105,1	93,7	84,5	90,0
Бичурын	103,7	70,5	75,1	55,7
Хэжэнгын	102,4	63,9	34,5	45,0
Кударын	102,2	104,2	49,2	23,3
Иволгын	101,4	46,1	41,6	20,0
Зэдын	100,9	45,3	41,5	36,6
Занграйн	100,7	76,1	63,5	40,0
Кабанскын	100,0	99,2	83,8	37,1
Закаменай	96,5	56,8	67,3	40,0
Ториин	94,6	55,1	29,5	20,0
Сэлэнгын	93,6	60,3	49,0	50,0
Прибайкальска	93,0	83,4	66,5	116,1
Хойто-Байгалай	93,0	60,7	—	—
Хориин	92,4	53,0	59,6	46,0
Яруунын	90,6	65,1	77,3	52,9
Баргажанай	88,0	109,8	66,3	28,9
Кяхтын	86,1	36,2	58,5	23,3
Курумканай	55,1	70,3	80,0	52,0

Полевой хүдэлмэриин 90 процентнь машинаар хэгдэхэнь

САРАНСК, февралиин 27. (ТАСС). Мордовиин МТС-үүд хабарай тарилгын урда тээ олон шэнэ техникэ-дизельнэ тракторнууд, нарин рядта тарилга хэхэ сеялкэнүүд, культиваторнууд, хартаабха тариха машинанууд ба бүтээсэ ехэтэй бусад олон машинануудые абаба. Сталинска табадахи табанжэлэй эхилһэнһээ хойшо республикын тракторна паркын хүсэниинь 1,5 дахин ехэ болобо.

Шэнэ техникэ хадаа газартаряалангай культура һайжаруулха, полевой хүдэлмэринүүдэй болзорые хороохо, колхозно полинуудые үрэжэл ехэтэй болгохо юм.

Бүхы районуудта полевой хүдэлмэринүүдые механизацилгын хэмжээн нилээд ехэ болгогдоно. Колхозуудай поли дээрэ хэгдэхэ бүхы хүдэлмэриин 90 шахуу процентнь машинануудаар хэгдэхэ байна.

Хабар-зунай сезондо зорюулан бүд нэхэнэ

Московско ситец нэхэлгын нэгэдэхи фабрика хабар-зунай сагта үмдэхэ хубсаһа оёхо бүдүүдые ехээр гаргажа эхилбэ. Московско, Владимировска ба Ленинградска областьнуудай бүд нэхэлгын 18 фабриканууднаа абтаһан бүдүүдые эндэ будана, хээтэй болгоно. Энэнь —ситец, сатин, маркизет, вуаль, майя ба бусад бүдүүд болоно.

Ситец нэхэдэг фабрика мүнөө жэл өөрынгөө ассортиментые нилээд шэнэдхээ. Сүүдхэ соо дунда зэргээр штапельна бүд нэхэлгэ түрүүшын кварталтай сасуулбал 6 дахин, сатин —1,5 дахин ургаба.

Тус предприяти мүнөө 1500 гаран элдэб үнгын 600 хээтэй бүдүүдые нэхэн гаргана.

(ТАСС).

ПАРТИИНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунист бүхэн үйлэдбэри дээрэ түрүү үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй

Партиин гэшүүдэй уялганууд Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Устав соо тон hайнаар тодорхойлогдонхой. Партиин гэшүүн болбол «ажал дээрээ жэшээ харуулха, үйлэдбэринигээ, ажалайнгаа мэргэжэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ, өөрынгөө хэдэг хэрэгэй арга онhые шудалха,...» гэжэ Устав дотор хэлэгдэнэ.

Манай аймагай партиина организацин гэшүүдэй ниилээд сэхээн хубинь колхозно коммунистнууд юм. Тэдэнэр колхозно таряашалые толгойлогшод мүн. Коммунистнууд болбол колхозниигууд, механизаторнуудай политическэ ба ажалай эдэбхи хэшээлые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэ.

Олонхи колхозуудай партиина организацинууд коммунистнуудаа үйлэдбэри дээрэ зүбөөр хубаарилан табихын, ажал хүдэлмэри дээрэ тэдэнэй эрхим жэшээ харуулжа ябахын тула ехэхэн анхарал хандуулна. Жэшээлхэдэ, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой партиина эхин организаци (секретарьнинь нүхэр Бадмаев) колхозно үйлэдбэриин гол шухала участогууд дээрэ коммунистнуудаа зүбөөр хубааран табиhан байна. Мүнөө үедэ малай үбэлжэлгэ ажахын эгээл харюусалгатай участок мүн. Тиимэhээ партиина организаци олохон коммунистнуудаа малажал дээрэ хүдэлмэрилхөөр эльгээhэн байна. 37 коммунистнуудай 23-нь мүнөө малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байна. Партиин гэшүүн Дамдин Цоктоев ОТФ дээрэ партгруппорг юм. Тиихэ зуураа, үнгэрэгшэ жэлдэ тэрэ 820 ажалта үдэр олоо. Коммунист нүхэр Доржиев ОТФ-е даагшаар хүдэлмэрилнэ. Даалгагдаhан хэрэгтээ тэрэ харюусалгатайгаар хандадаг юм. Һаалишан коммунистка Лумбунова мүн лэ түрүү ажалай жэшээ харуулна. Эдэнэр колхозниигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулна.

Тэрэшэлэн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партиина организациин олонхи коммунистнууд үйлэдбэри дээрэ hайнаар ажаллана. Коммунист нүхэр Жугдуровай хүтэлбэрилдэг таряанажалай бригада үнгэрэгшэ жэлдэ 100 гектар талмайн га бүриhөө 28 центнер, тиихэдэ 60 гектар газарай га бүхэнhөө 33 центнер ургаса хуряажа абаhан байна. Мүн тэрэшэлэн племенной фермын hаалишан коммунистка нүхэр Очирова даалгадаhан үнеэн бүхэнhөө нёдондо 2 мянга гаран литр hү hаагаа. Колхозно үйлэдбэри дээрэ эрхим ажалай ульгэр жэшээ харуулдаг коммунистнууд олон.

Теэд коммунистнуудай эдэбхи хэшээлые дам саашадань дээшэлүүлхын, үйлэдбэри дээрэ тэдэнэртэ түрүү үүргэ дүүргүүлхын түлөө зарим парторганизацинууд ёhотойгоор оролдоногүй. Молотовой, Ворошиловой нэрэмжэтэ, «Социализм» колхозуудай партиина организацинуудай зарим коммунистнууд даалгадаhан хэрэгтээ хайша хэрэгүй хандадаг, дүүргэдэг нормо дүүргэдэггүй, партиина хүдэлмэри hайнаар харуулдаггүй байха юм. «Социализм» колхозой племенной фермэ дээрэ хүдэлмэрилдэг коммунистканууд Цыденова, Санжиева гэгшэд агитаторнуудаар томилогдоhон аад, малшадай дунда хөөрэлдөө үнгэргэдэггүй, тэдэнэртэ газетын hонинуудые уншажа үгэдэггүй, идейно-политическэ бэлэдхэлээ өөhэдөөшье дээшэлүүлдэггүй байха юм. Тамчын сомоной Соведэй Молотовой нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин коммунистнууд—hаалишад даажа байhан малнуудаа ёhотой hайнаар харууhалнагүй, тэдэнэй олонхинь hү hааха түсэбөө дүүргэнэгүй. Мүн тэрэшэлэн XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн коммунист нүхэр Метелькин колхозойнгоо правлениин ба партиина организациин даалгабарие заримдаа дүүргэдэггүй, ажалай ба гүрэнэй журам эбдэдэг байха юм.

Коммунистнуудтаа үйлэдбэриин түрүү үүргэ дүүргүүлхын, даалгагдаhан хэрэгэйнь түлөө тэдэнэй харюусалгые дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжэ тэмсэдэг партиина организацинуудта хүдэлмэриншье hайн байдаг гэжэ дүй дүршэл харуулна. Гэбэшье, зарим партиина организацинууд энэ хэрэгтэ hанаалаа табинагүй, партиин Уставай эрилтэнүүдые наринаар сахинагүй. Зарим парторганизацинуудта партиина суглаанууд саг соогоо үнгэргэгдэнэгүй, хаа-яа суглаанууд үнгэргэгдэхэдөөшье коммунистнуудай эдэбхиие ба түрүү үүргые дээшэлүүлхэ тухай асуудал тон үсөөн зүбшэн хэлсэгдэдэг байна. Зарим ушарта коммунистнуудай политическэ бэлэдхэлые ба мэргэжэл шадабариие харалдаа абангүйгөөр тэдэнэртэ партиина даалгабари үгтэнэ.

Коммунистнуудай түрүү үүргые дээшэлүүлхын тула тэдэнэрэй политическэ эрдэмые дээшэлүүлхэ шухала. Политическэ мэдэрэл ехэтэй коммунистнууд партиина хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, коммунистическэ байгуулалтын ямаршье участок дээрэ хүдэлмэрилхэдөө hайнаар ажалладаг бшуу. Теэд коммунистнуудай идейно-политическэ ургалтада, партиин гэшүүн, кандидат бүхэниие партиина хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха хэрэгтэ парторганизацинуудай зарим секретарьнууд ёhотой анхарал хандуулнагүй. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Бадашкеев коммунистнуудые, илангаяа залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй эдэбхи хэшээлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үшөө бага анхарал хандуулдаг байна. Гансахан лэ энэ ушарhаа тус парторганизациин коммунистнууд Дондуков, Лубсанимаева, Ишиева, Цыбикдоржиева гэгшэд кандидат ябаха болзороо үни удаанаар үнгэргэбэшье, партиин гэшүүдэй зэргэдэ орохын тулада огто бэлэдхэнэгүй. Мүн энэ колхоздо партиина ба гүрэнэй журам эбдэдэг коммунистнуудшье бии.

Эдэ бүхы дутагдалнуудаа манай аймагай колхозуудай партиина организацинууд ойрын саг соо усадхажа, партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэрине улам hайжаруулха зэргэтэй. Даалгагдаhан ажал хэрэгтээ коммунистическэ ёhоор хандаха, бүхы шэнэ түрүү юумые дэмжэхэ, үйлэдбэри дээрэ ажалай түрүү үүргэ дүүргэхэ гээшэ коммунист бүхэнэй нангин уялга мүн.

С. Цыбенов, КПСС-эй Сэлэнгын айкомой партиина, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таhагые даагша.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Саянтын МТС-эй хүдөө ажахын машинануудай механик В. Мункуев МТС-эй залуу механизаторнуудтай заняти үнгэргэжэ байна.

М. Минеевэй фото.

Харюусалгаяа мартаhан хүтэлбэрилэгшэд

Иволгын аймагай олон колхозууд хабарай тарилгын кампанида яhала hайнаар бэлэдхэжэ байна. «8-е Марта», «Улаан Оронго», «Коммунизм» ба бусад колхозууд үрhэ хүрэнгэеэ сэбэрлэжэ, хүдөө ажахын машина зэмсэгүүдые заhабарилжа дүүргээд, үбэлөй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые муу бэшээр үнгэргэжэ байха юм.

Гэхэ зуура, аймагай колхозууд барандаа хабарай тарилгада иимэ hайнаар бэлэдхэнэгүй. Жэшээлхэдэ, Маяковскиин нэрэмжэтэ колхоз энэ шухала кампанида мүнөө хүрэтэрөө бэлэдхэжэ эхилээдүй байhаар. Энэ колхоз мүнөө болотор үрhэ хүрэнгөөшье сэбэрлэжэ эхилээдүй. 500 центнер үрhэн кондицинобэшэ зандаа хэбтэнэ. «Тарилгада муугаар бэлэдхэжэ байнабди, үрhэ хүрэнгэ сэбэрлэхэ хүн дутана» гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бурдуковский бэеэ үмөөрхые оролдодог. Агротехническэ хүдэлмэринүүд ямараар үнгэргэгдэнэб гэжэ асуухада нүхэр Бурдуковский «манай полинууд дээрэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэ болишье адли юм. Гэбэшье, 20 ашаа наг шэбхэ полидо гаргаабди» гэжэ hанаа амарханаар, убайгүйгөөр харюусана. Тэрээнhээ байтагай түрүүлэгшэ Бурдуковский, таряанажалай бригадын бригадир П. Бурдуковский гэгшэд агротехническэ хэмжээ-ябуулгын түсэбшье мэдэдэггүй.

Эндэ мүнөө болотор нэгэшье плуг, нэгэшье борной ба хүдөө ажахын бусад зэр зэмсэгүүд заhагдаагүй байhаар. Бригадир нүхэр П. Бурдуковский «жэл бүри плуг борнойнуудаа заhанабди, теэд тэдэмнай бүхэли хабартаа миил хэбтэдэг, полевой хамаг хүдэлмэринүүдые тракторна бригада хэдэг юм» гэжэ хөөрэнэ.

Мүн энэ колхоздо малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэргэгдэжэ байна. Гансахан январь, февраль hарын турша соо 23 хони үхүүлhэн, олон толгой тураahан, 10 үхэр алагдаhан байха юм. Малажалай фермэнүүдтэ хүдэлмэришэд дутамаг дээрэhээ мал муугаар харууhалагдажа, ехээр туража байна. Һүнэй-товарна фермые даагша нүхэр Ступаков малай үбэлжэлгые hайжаруулхын түлөө ямаршье хэмжээ абанагүй, үдэр бүри Улан-Удэ город ошожо, архидадаг зандаа.

Артелиингээ ниитын ажахые ба колхозниигуудай ажалай журамые бэхижүүлхын түлөө колхозой правлениин ямаршье хэмжээ абадаггүй байhанhaa иимэ байдал тохёолдобо. Тиимэhээ олон колхозниигууд ажалаа хаяжархёод, Улан-Удэ город ябашадаг. Жэшээлхэдэ, малажалай фермэдэ хүдэлмэрилдэг колхозница Пронякинагай бүхэли үдэр городоор зайгуултажа ябахадань, даажа байhан малынь ямаршье харууhагүй байгаа.

Эндэхи олон колхозницанууд колхоздоо юушье хэдэггүй, үдэр бүри 10—15 хүн городой рынок hү худалдахаяа ошодог байна.

Иволгын аймагай хүтэлбэрилэгшэд тус колхозой байдалтай танилсажа, тэрээниие эмхидхэлэй-ажахын талаарнь бэхижүүлхын түлөө хэмжээ абадаггүй.

А. Анатольев.

„Луговодствын мастернууд" гэhэн нэрэзэргэ олгогдобо

Һаяхан республикын Министрнүүдэй Совет болбол «Луговодствын мастер», «Тэжээлэй культурануудай үндэр ургасын мастер» «Тэжээлэй культурануудай үрhэ үйлэдбэрилгын мастер» гэhэн хүндэтэ нэрэзэргэ абахын түлөө луговодуудай ба тэжээл бэлэдхэлэй бригадануудай социалистическэ мүрысөөнэй условинуудай ёhоор иимэ хүнүүдтэ «Луговодствын мастернууд» гэhэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгоо:

Бадмажапов Бади Очировичта—Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой герасимовска звеногой звеньевод.

Баторов Цыдып Лонхоровичто—Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой герасимовска звеногой звеньевод.

Батышев Андрей Иннокентьевичтэ—Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой луговод.

Будаев Базар Бальшиновичта—Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой герасимовска звеногой звеньевод.

Ефимов Петр Нефёдовичто—Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой герасимовска звеногой звеньевод.

Рябов Василий Григорьевичто—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой герасимовска звеногой звеньевод.

Санжанов Радна Дагдаевичта—Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой герасимовска звеногой звеньевод.

Хабогоев Дарма Очировичта—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой луговод.

Олон үхибүүдтэй эхэнүүд шагнагдаба

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэhөөр, олон үхибүүдтэй бүлэ эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденоор, «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэhэ шагнаба.

«Эхын алдар» гэжэ III шатын орденоор Заиграйн аймагай Онохой тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Е. Д. Буркова-Зарубина, Иволгын аймагай олзоборилгын артелиин хүдэлмэришэн эхэнэр К. А. Котлыкова, мүн энэ аймагай «3-я пятилетка» колхозой колхозница Г. А. Хлебодарова гэгшэд шагнагдаhан байна.

«Эхын медаль» гэжэ I ба II шатын медальнуудаар 20 эхэнүүд шагнагдаба. Тэдэнэй дунда Кяхта городой гэрэй эзэн эхэнэр К. Б. Костылева, Иволгын аймагай «Коминтерн» колхозой колхозница С. Ж. Бальжинова болон бусад бии.

Комсомолецуудай эрмэлзэлгэ

Улан-Удын сэмбын фабрикын залуушуул оронойнгоо политическэ ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Коммунизм байгуулха гэhэн асари ехэ зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ тэдэнэр үнэн зүрхэнhөө бэеэ үгэн хүдэлмэрилнэ.

—Манай комсомольско организациин 170 гаран гэшүүдэй олонхинь стахановецууд ба ударнигууд болонхой. Комсомолецууд даалгабаряа үлүүлэн дүүргэхэhээ гадна, гаргаhан продукциингаа шанарые дээшэлүүлхын, өөрынь үные химдаруулхын, түүхэй эдые алмахын түлөө аhан шадалаараа тэмсэдэг гэжэ,—фабрикын комсомольско эхин организациин секретарь нүхэр Танцилова мэдүүлнэ.—Жэшээлхэдэ, аппаратно-прядильна цехтэ 128 комсомолецууд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгалтын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсохо зуураа абаhан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээ. Февралиин 25-най мэдээгээр комсомолецуудай дунда даалгабаряа дүүргэдэггүй нэгэшье хүн үгы байба. Түрүү стахановецууд Бобылева, Буршина, Степанова ба Кузнецова гэгшэд hарынгаа даалгабариие 125 процент хүрэтэр дүүргэхэ зуураа 1000—1400 түхэриг хүрэтэр алмалта үгэhэн, продукциингаа шанарые нилээд hайжаруулhан байха юм.

Комсомолецууд ажалдаа эрхим амжалтануудые туйлахаhаа гадна, өөhэдынгөө эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхын түлөө хододоо эрмэлзэн оролдонод.

Мүнөө 20 гаран комсомолецууд хүдэлмэришэдэй үдэшын дунда hургуулида, 150 хүн партиина hуралсалда hуралсана. Партиина гэгээрэлдэ hуража байгшад 9 группа боложо hалаад, партиина үдэшын hургуулиин 1-дэхи ба 2-дохи жэлэй hуралсалай программаар занятинуудаа үнгэргэжэ, партиин XIX съездын материалнуудые шудалжа байна. Нүхэд Семенихина ба Карпушкина гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг группануудай занятинууд ехэ эмхитэй hайнаар үнгэргэгдэнэ.

Е. Ринчинова.

Таряагаа мүнөө хүрэтэр сохижо дүүргээдүй

Кабанскын аймагай Посольско сельсоведэй Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой 5 ток дээрэхи таряан мүнөө хүрэтэрөө сохигдоогүй хэбтэнэ. Тэрээнhээ боложо үрhэнэй, страховой, мүн ниитын бусадшье фонднууд байгуулагдаагүй, колхозниигуудай ажалта үдэртэ таряан хубаагдаагүй, миил аванс үгтэhэн байха юм.

Колхозой правлени (түрүүлэгшэнь А. Ильков), бригадирнууд энэ хэрэгтэ тон hанаа амарханаар хандана, таряа сохилгые түргэдхэхын түлөө оролдоногүй. Ажалай эмхидхэлэй ба журамай тон hулаар табигдаhан дээрэhээ таряа сохилгодо ябаха колхозниигууд хүдэлмэридөө гарадаггүй.

Тиихэдэ аймагай колхозууд бүхыдөө шахуу тоосоото-hунгуулиингаа суглаануудые үнгэргөө. Теэд гансал Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз жэлэйнгээ тоосоо табижа дүүргээдүй байhаар.

А. Бусурманов.

Ахын аймагай ажалшад үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудай түлөө тэмсэнэ

Үнгэрhэн 1952 он холын Ахын аймагай колхозуудайшье ниитын ажахын саашанхи дэбжэлтын жэл байгаа. Аймагай ажалшад түрэл Коммунистическэ партиингаа XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тулада бүхы советскэ арадтаяа хамта нэгэн эрмэлзэлгэтэйгээр, хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллана. Һүүлэй үедэ ниитынгээ адуу малай үбэлжэлгые hайнаар үнгэргэхэ, ажахынгаа гол hалбари болохо малажалые дам саашань хүгжөөхын, тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые эрид дээшэлүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Аймагай колхозуудай адуу мал жэлhээ жэл ерэхэ бүри олошорно. Малажал хүгжөөхэ 1952 оной түсэб бүхы түрэлэй малаар 103,5 процент, тэрэ тоодо эбэртэ бодо малаар—100 процент, адуугаар—102,2 процент, хонёор—107,1 процент, ямаагаар—113,8 процент дүүргэгдэв.

Аймагай колхозуудай ниитын адуу мал дайнай hүүлэй жэлнүүд соо нилээд олошорhон байна.

Энээнэй ашаар гүрэндэ малажалай продуктнуудые тушааха түсэбөө аймагай колхозууд саг болзорhоонь урид үлүүбшэлэн дүүргэhэн, олзо доход ехээр абаhан байха юм. Сорокско сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Н. У. Жужаев, партиина эхин организациинь секретарь Х. Ж. Самсонова) колхозниигуудай ажалта үдэр бүхэндэ 7,75 түхэриг мүнгэ, тоhо, мяха болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые хубаагаа. Тиихэдэ аймагай колхозуудые бүхыдэнь абажа харахада, 1951 онойхидо орходоо нёдондо нэгэ ажалта үдэртэ 2,35 түхэриг мүнгэ үлүү ехээр хубааhан, мүн тоhо болон бусад продуктнуудые нилээд ехээр хубааhан байна.

Ниитын малажалай улам ехэ хүгжэлтэ, колхозуудай олзо доходой бүри ургажа байhан ябадал колхозниигуудай ажалай болон политическэ дэбжэлтын нилээд ургаhые, парти, правительствын ба манай вождь нүхэр Сталинай үдэр бүриин анхарал оролдолгодо тэдэнэй шэн зоригто ажалаараа харюусаха гэжэ эридээр шиидэhыень харуулна.

Республикынгаа социалистическэ хүдөө ажахые дам саашадань хүгжөөхын түлөө мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэе гэжэ Байкало-Кударын аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй хандаhан уряа манай аймагай ажалшадай дунда тон халуунаар дэмжэгдээ.

Сталинска шэнэ табанжэлэй гурбадахи жэл — 1953 ондо хүдөө ажахыгаа улам хүгжөөхэ зорилгоор аймагай колхозууд тодорхой уялгануудые абаба. Адуу, хони, ямаа үсхэбэрилхэ түсэбөө республикынгаа XXX жэлэй ойн үдэр хүрэтэр 100-hаа 105 процент, эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ түсэбөө Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 36-дахи жэлэй ой хүрэтэр 100 процент дүүргэхэ гэhэн уялганууд абтаа.

Абаhан энэ уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэмнай малай үбэлжэлгые hайнаар үнгэргэхэ гээшэ шиидхэхы удхашанартай гэжэ hайса ойлгоhон манай малшад ниитынгээ малые нэгэшье хоролтогүйгөөр, тарган тобироор ондо оруулхын түлөө тэмсэжэ байна. Мүнөө манай аймагай колхозуудта малай үбэлжэлгын эхилhээр 3 hара үлүүтэй саг үнгэрбэ.

Түрүү колхозуудай дүй дүршэл дээрэhээ харахада ниитын малай тоо толгойн олошоролго ба ашаг шэмэ үгэлгын дээшэлэлгэ тэдэнэй атар тарганаар ондо ороhонhоо нилээд дулдыдадаг байна. Манай аймагай Бурунголой сомоной «Улаан Шулуута» колхозойхид үбэлэй сагта үнеэдhээ hү hаалгые доошолуулаагүй hаа, бүхэли жэл соо ехэ hүн hаагдаха гэжэ дэмы хэлсэдэггүй юм. Энэ колхозой (түрүүлэгшэнь Д. Цыренов, парторганизациинь секретарь М. Манханов) малшадай үүсхэлээр ниитынгээ малые тураангүй, хүсэ шадал hайнтайгаар ондо оруулхаhаа гадна, үбэлэй сагта hаамхай үнеэдэй hү үгэлгые доошолуулхагүйн түлөө аймаг соо малшадай социалистическэ мүрысөөн дэлгэрээ.

Түрүү колхозууд, жэшээлхэдэ, «Ким» (түрүүлэгшэнь С. Гармаев, парторганизациинь секретарь С. Маланов), «Улаан Шарза» (түрүүлэгшэнь П. Балданов, парторганизациинь секретарь Ж. Ангархаев), «Улаан-Шулуута», Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд үбэлжэлгын түрүүшын үдэрнүүдhээ эхилээд үбhэ тэжээлээ гамтайгаар, тогтоогдомол балансын ба нормын ёhоор гаргашална, малаа дулаан байрануудта байлгана, малшадай ажалые зүбөөр эмхидхэнэ. Энээнэй ашаар эдэ колхозуудта малай үбэлжэлгэ hайнаар үнгэргэгдэжэ байна. Үбэлжэлгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаhан эдэ колхозууд ниитынгээ малые хоролтогүй тарган тобироор ондо оруулхань лабтай гэжэ батаар найдамаар. Малай үбэлжэлгын эхилhэнhээ хойшо мүнөө болотор эдэ колхозуудта нэгэшье толгой мал гарзалаагүй, хүсэ шадалаа гээгээгүй.

Мүнөө түл абалга эмхитэйгээр захалба. Жэшээлхэдэ, «Улаан-Шарза» колхозой ахалагша хонишон Д. Патархеева январь hара соо 175 эхэ хониhоо 178 хурьга абаад, бүрин бүтэнөөр тэнжээжэ байна. Тэрэ колхозойнгоо хониин hүрэгые 10 гаран жэл соо харууhалха зуураа хони үсхэбэрилхэ түсэбөө жэл бүри дүүргэдэг юм. Мүнөө нүхэр Патархеева аймагай Соведтэ депутадаар hунгагдаhан байна.

Нёдондо «Улаан-Шулуута» колхозой ахалагша hаалишан Манту Самбаева даажа харууhалhан 30 үнеэдhээ 30 тугал абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ, hү hааха түсэбөө 100 процент дүүргээ. Мүн энэ жэлэй түл абалгые эмхитэйгээр, гарза хоролтогүйгөөр үнгэргэжэ байна.

Мүн малайнгаа үбэлжэлгые hайнаар үнгэргэхын түлөө Бурунголой сомоной «Улаан Аха» колхозой малшад (түрүүлэгшэнь Д. Хабтагаев, МТФ-е даагша Х. Мунконов) оролдосото ажалай ульгэр жэшээ харуулна. Эндэхи малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мүрысөөнэй дүнгүүд саг болзортоо гаргагдана. Ахалагша hаалишад Х. Дугарова, Д. Бахишханова, ОТФ-е даагша Е. Хабтагаева гэгшэд социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

Мүн үбэлэй сагта ниитын малые дулаан байраар хангаха, малшадта культурна болон ажаhуудалай зохихо hайн услови байгуулха хэрэг малажалай хүгжэлтын гол шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэн болоно. Энэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэхын түлөө тэмсэжэ, «Улаан-Шарза», «Улаан-Шулуута», Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд зоотехническэ барилгануудай түсэбые 100-hаа 110 процент хүрэтэр дүүргэнхэй. Эдэ колхозуудта малшадай байха 6 шэнэ гэрнүүд 1952 оной хоёрдохи хахад соо баригдаа. Мүнөө малшад hаруул, сэбэр ба дулаан гэрнүүд соо hууна.

Манай аймагта малшадай мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулагдадаг. Мүнөө 13 колхозуудта хүдэлмэриhөө таhаралтагүйгөөр колхозниигуудай hуралсаха гурбан жэлэй зоотехническэ курсанууд хүдэлмэрилнэ. Эдэ курсануудта 155 хүнүүд hуралсана.

Гэхэ зуура, аймагай колхозуудай малажал хүгжөөхэ хэрэгтэ дутагдалнууд бии байна. Малажалhаа ашаг шэмэ үшөөл багаар абтана. Малай үүлтэр hайжаруулха хүдэлмэри hулаар ябуулагдана.

Абаhан социалистическэ уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ, ниитынгээ малнуудые гарза, хоролтогүйгөөр, тарган тобироор ондо оруулха, түл абалгаяа эмхитэйгээр үнгэргэхэ гээшэ аймагай малшадай мүнөө үеын шухалын шухала зорилго мүн.

Энэ зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлхэмнай дамжагүй.

Г. Бадмаев, Ахын аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

ШЭНЭ НОМУУД

Бурят-Монголой номой хэблэлэй hүүлэй үдэрнүүдтэ иимэнүүд шэнэ номуудые хэблэлhээ гаргажа, Рос книготоргын бурят-монголой отделениин магазинуудта тушаагаа гэбэл:

Е. Касимовский—«Коммунизмын агуухэ барилганууд», бурят-монгол хэлэн дээрэ 2000 экземпляр тиражтай ба 1 түхэриг 50 мүнгэ сэнтэй.

«Научна атеизмын зарим асуудалнууд» гэжэ лекцинүүдэй сборник бурят-монгол хэлэн дээрэ 2000 экземпляр тиражтай ба 3 түхэриг 15 мүнгэ сэнтэй.

Бурят-Монголой АССР-эй композиторнуудай «Шэнэ дуунууд», бурят-монгол хэлэн дээрэ 3000 экземпляр тиражтай, 4 түхэриг 50 мүнгэ сэнтэй.

Е. Курочкин—«Мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ зам» гэжэ Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой олон станок дээрэ хүдэлмэрилдэг мастер стахановецын дүй дүршэл тухай брошюра, ород хэлэн дээрэ, 2000 экземпляр тиражтай. 35 мүнгэ сэнтэй.

И. Хазагаев — «Томодхогдоhон колхозой хүдэлмэриин зарим дүнгүүд тухай», ород хэлэн дээрэ 2000 экземпляр тиражтай.

С. Хороших—«Гурбан жэлэй зоотехническэ курсануудта колхозниигуудай hуралсал яажа эмхидхэхэб», ород хэлэн дээрэ 2000 экземпляр тиражтай.

Г. Гладков—«Хартаабхын үндэр ургасын түлөө», ород хэлэн дээрэ 2000 экземпляр тиражтай.

И. Шунков—«Залуу малые элүүр энхээр түлжүүлээ», ород хэлэн дээрэ 2000 экземпляр тиражтай.

К. Карпутина—«Минии хүдэлмэриин дүй дүршэл», Кяхтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозойгоо хайшанай дүй дүршэл тухай, ород хэлэн дээрэ 2000 экземпляр тиражтай.

В. Дерюгина—«Капустын үндэр ургасын түлөө», ород хэлэн дээрэ 2000 экземпляр тиражтай.

Малай үбэлжэлгэдэ анхаралаа ехээр хандуулая!

Үнэн сэхэ ажалай үрэ

Паранзай баруулад гэжэ байха үеэ фермын хашаан соогуур хонишодой хүхюутэй ажал урдынхидаал дали үргэлжэлнэ. Үһалуурида гараад ерэһэн өхэ хонид эдеэлүүлэгдэхэеэ хурьгадаараа шилүүлэгдэнэ. Бусад хашаануд соогууршье эхэ бигаараа илгаатай хонид туд тудтаа эдеэлүүлэгдэнэ.

Уданшьегүй хонишод улаан булангдаа сугларба.

—Булта хонидоо эдеэлүүлжэ, хурьгадаа илгажа, хэхэ юумэеэ үүргэбэ бэзэбди, — гээд фермые даагша Федор Афанасьевич Сафонов сугларагшадта хандан асууна.

—Һүнинь байрада оруулхаһаа бэшээр хэхэ юумэмнай дүүрээл даа, —гэһэн абяанууд соностоно.

—Тиигээ һаа суглаагаа эхилхэ болоо гүбди даа,—гэжэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо Лиhат Радионович Куренко хэлээд, саашань үргэлжэлүүлнэ. — Танай фермэ 1952 ондо 100 толгой эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абаха уялгатай байһан аад, 133 толгой хурьга абажа, түсэбөө холо үлүүлэн дүүргээ. Тиихэдэ хонин бүриһөө дундазэргээр 1700 грамм ноохо хайшалха байһан байгаа. Тиигээд түсэбөө 400 граммаар хэтэрүүлээт. Энэ хадаа таанар хонишодой хонидоо һайнаар харууһалһанай, ажалдаа үнэн сэхээр хандаһанайтнай аша үрэ мүн гээшэ. Манай советскэ правительство колхозуудта ажалай эмхидхэлые саашадань һайжаруулхын, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын ба тэрэнэй тоо толгойе олошоруулхын зорилгоор колхознигуудта ажалай нэмэлтэ түлэбэри дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Тогтоогдоһон гуримай ёһоор, туйлаһан показателяараа таанар ажалай нэмэлтэ түлэбэри абаха болоот,—гээд, хэндэ хэды хони үгтэхэ болоһон тухай ведомость уншана.

—Хамтадаа хэды болооб,—гэжэ нэгэнэйнгээ асуухада, 95 гэжэ нүгөөдэнь харюусана.

Ерэн табан хонидоо хүн бүхэндэ хубааба. Ахалагша хонишон Анатолий Мальцев, хонишон Сергей Патанов гэгшэд 12—12 хони, Ксения Сафонова — 7, фермые даагша Федор Сафонов Люба басагантаяа хамта 16 хони гэхэ мэтэ абабад.

Хонишон Мальцев 12 хони туужа гарахадаа: «Хоройгоор дүүрэн хонин! Ерэхэ зун тород ошохо байна даа, — гээд Ксения басаган тээшээ хараад, — туфли, бото...» гэн, нюдөө эмнид гүүлээд, миһэд гэнэ.

— Хүдэлмэрилхынь хүдэлмэрилөөбди, ажалта үдэр олообди. Хажууһаарнь хонид... һайн даа, нэмэлтэ түлэбэри үгэһэнэйнь түлөө! Энэ жэл үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо бүри һайнаар хүдэлмэрилхэ ёһотойбди. Табанжэлэй даалгабарине эрхимээр дүүргэхын түлөө тэмсэхэбди, гэжэ Потанов хэлээд, баярые хүргэн, хонидоо гэртээ абаашана.

Фермын хонид тобир тарганаар ондо оруулагдажа байна. Энэ хадаа харууһалгын хүсэн юм. Энэ фермын хонишод зунай үедэ хонидойнгоо бэлшээрине 3—4 хоноод һэлгэдэг, хужар дээрэ ходо оруулдаг, тиихэдэнь хониднай эдихэ ууха дуратай болодог гэжэ колхозой № 1 ОТФ-е даагша нүхэр Сафонов хөөрэнэ. Мүнөө үбэлэй үедэ зохёогдоһон гуримайнгаа ёһоор хонидоо эдеэлүүлнэ, уһална. Тэндэ түхэреэн сүүдхэ соо харууһалга эмхидхэгдэнхэй. Түл абалга эмхитэйгээр үнгэргэгдэжэ байна.

* * *

Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз 1952 ондо ниитын малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар үлүүлэн дүүргээ. Тус колхозой эрхим хонишод, үхэршэд, адуушад болон гахайшад тугал, хони, поршоонхо болон таряа ехээр абабад. Хамта дээрээ 8 тугал, 187 хони, амидын шэгнүүрээр 676 килограмм поршоонхо, 20 шахуу центнер таряан малшадта нэмэлтэ түлэбэри болгогдон үгтэбэ. Гадна, һү ехээр haahan һаалишад хэдэн арбаад килограмм һү нэмэлтэ түлэбэри болгон абаа.

И. Цыбенов.

Малынь туража, гарзалжа байна

Кабанскын аймагай Темлюйскэ сельсоведэй Сталинай ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд малайнгаа үбэлжэлгэдэ муугаар бэлэдхэһэн байгаа. Тэрэнэй эсэстэ мүнөө илангаяа Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр В. Кобылкин) малай үбэлжэлгэдэ тон муудэ байдал тохёолдоо. Г. Куржумовай даадаг эбэртэ бодо малай фермэдэ үнеэд тон уйтан байдалда байна. Гадна, кормушкануудай түхеэрэгдээгүй дээрэһээ мал үбһэ тэжээл малайнгаа хүл доронь хаяжа үгэнэ. Тиимэһээ үбһэнинь ехэнхидээ хог боложо, шабаһанаар гаргагдашадаг байха юм. Үнеэд ехээр тураа. Байгша оной февраль болотор 70 эбэртэ бодо мал, илангаяа нёдондоной ба һэрдэнай залуу мал ехээр туража үхэһэн байна.

Малда тэжээл буйлуулжа эдюулхэ тухай үбэлжэлгын эхилһээ хойшо хөөрэлдөөн болодог. Энэ хөөрэлдөөнһөө сааша юушье хэгдэнэгүй. Дурсагдагша фермэдэ кормозапарник биишье һаа, ашаглагдадагүй, тэжээл буйлуулагдадаггүй, гамгүйгөөр гаргашалагдана. Тэрэнһээ байтагай, МТФ-е даагша Г. Куржумов мүнөө хүрэтэрөө тэжээл актаар тушаажа абаагүй байха юм. Мүнөө үбһэниинь дууһаха болоо. Тиихэдэ ехэнхи соломонь (500 центнер) үшөө полидоо саһан доро хэбтэнэ.

Тэрэшэлэн Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэргэгдэжэ байна. Эндэ февраль һарын турша соо 23 үхэр гарзалаа. Малажалай фермэнүүд кадрнуудаар хүсэд хангагдаагүй. Жэшээнь, һүнэй-товарна фермэдэ үбэлжэлгын 4 һарын турша соо 130 үнеэдые 3 һаалишан харууһалжа байгаа. Тиимэһээ тэдэнэрэй малаа хүсэд һайнаар харууһалжа хүшэхүрдэггүй байһаниинь мэдээжэ. Энэ шалтагаанһаа үнеэд хүсэ шадалаа ехээр гээһэн байна. Эндэ мүн лэ кормозапарник бии аад, ашаглагданагүй, таряанай үлэгдэлнүүд үйрүүлэгдэнгүй ба буйлуулагдангүй малда эдюулэгдэнэ. Кормушканууд түхеэрэгдээгүй, үбһэн газараар үригдэжэ малда эдюулэгдэнэ. Хүсэ тамираар муу малда нэмэлтэ тэжээл үгтэнэгүй. Хорой хотонууд шабааһанда дарагдашанхай, сэбэрлэгдэжэ хүшэхүртэхэеэ болишоо. Гадна, тус колхозой малда үбһэниинь оройдоо мартын тэн болотор хүрэхэ юм. Тиигэбэшье, 700 центнер соломо саһан доро хэбтэһээр. Бэлэдхэгдэһэн силос мүнөө хүрэтэрөө малда эдюулэгдээгүй байһаар.

Дурсагдагша колхозуудай правленинүүд малшадта культурно-ажабайдалай һайн услови байгуулхын түлөө оролдоногүй. Малшадта газетэ, журналнууд хэдэн һараар абаашагдадаггүй.

— Манай колхоздо зоотехник А. Черных хүдэлмэрилхөөр эльгээгдэнхэй гэжэ дуулагшаб. Тэрээнтэй хөөрэлдөө һаа гэжэ һанагшаб, теэд ииштэ ерэнэгүйл,—гэжэ гахайшан Никонова хэлэнэ.

Зоотехник Черных өөрынгөө даажа байһан мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхоздошье ошодоггүй.

Малайнгаа иимэ муугаар үбэлжэжэ байхадань, Молотовой ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай түрүүлэгшэнэр Березовский, Кобылкин гэгшэд тэрээндэ ямаршье анхаралаа хандуулнагүй.

Я. Качин.

Эрхим һаалишан

Усть-Киранай сомоной (Кяхта) Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комсомолка Ращида Аскарова һүнэй-товарна фермэдэ һаалишаар хүдэлмэрилжэ захалһаар үнихэн болоо. Энэ һаалишан зоотехническэ заабаринуудай ёһоор үнеэдээ харууһалжа, үнгэрһэн 1952 ондо нүхэр Аскарова даажа байһан 12 үнеэнһээ 12 тугал абажа түлжүүлһэн ба үнеэн бүриһөө 1400 литр һү haahan байна.

Байкало-Кударын аймагай колхознигуудай хандалгатай танилсаха зуураа нүхэр Аскарова энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1700 литр һү һааха гэһэн уялга абаа һэн. Мүнөө Рашида 7 тугал абаад, һайнаар түлжүүлжэ байна.

В. Жигжитов.

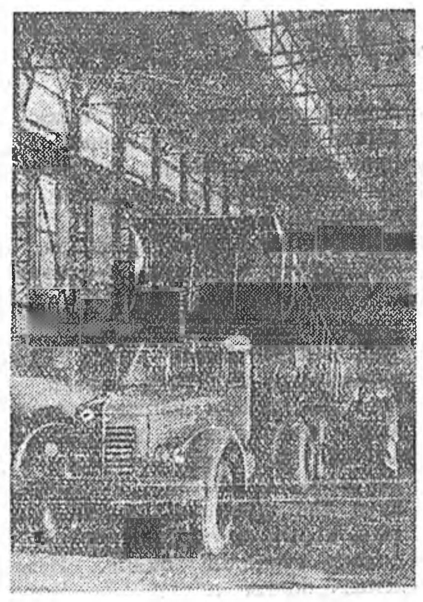

Ярославска автомобильна завод «ЯАЗ—210—Е» гэжэ 10-тоннын автосамосвалнуудые хабсаргаха квартальна түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээ. Ашаанай автомобильнуудые бүтээн гаргалга саг үргэлжэ ехэ болоно. Үнгэрһэн жэлэйхидэ орходоо хоёр дахин олон автомобильнууд энэ жэлдэ гаргагдаха байна.

Мүнөө предприятиин коллектив Куйбышевска ба Сталинградска ГЭС-үүдэй барилгашадта зорюулан автосамосвалнуудые хабсаруулжа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хабсаралгын цех соо.
ТАСС-эй фотохронико.

Д. БАНЗАРОВАЙ НЭРЭМЖЭТЭ ПЕДИНСТИТУДТА

Москвагай уранзохёолшотой уулзалга

Февралиин 21-нэй үдэшэ, литературын кафедра Москвагай уранзохёолшо Данил Иванович Романенкотэй студентнэрэй уулзалга эмхидхэбэ. Хүндэтэйгөөр угтагдаһан нүхэр Романенко мүнөө үедэ литературын фронт дээрэ боложо байһан һонинууд тухай хөөрөөд, А. А. Фадеевэй литературна ба общественнэ ажал-ябуулга тухай ехэ һонин элидхэл хэлэбэ. Һүүлээрнь студентнэрэй хэдэн олон асуудалнуудта тодорхой харюунуудые үгэһэн байна.

Театр хамтаараа харалга

Һаяхан амаралтын нэгэ үдэр хэдэн зуун студентнэр ород драмын театрта хамтаараа ошожо, «Сэбэрхэн басагад» гэжэ зүжэг һонирхожо харабад. Мүн зарим студентнэр бурят драмын театр ошожо, «Калиның шугы» гэжэ драма хараһан байна.

Санын мүрысөөн

Февралиин 22-ой үдэр нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтада зорюулагдаһан санашадай мүрысөөндэ олон студентнэр хабаадалсаба. Тэндэ 10 километрын газарта Бурфагай 1-дэхи курсын студент С. Гомбожапов, физико-математическа факультедэй 1-дэхи курсын студент Б. Жигжитов хоёр эрхим амжалтануудые туйлажа, санашадай 2-дохи разрядай нормые дүүргэһэн байна.

Б. Дамдинжапов.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Саашадаа улам эршэмтэйгээр ажаллахаб

Би почтальоноор хоёрдохи жэлээ хүдэлмэрилнэб. Газетэ болон журналнуудые хаһа саг соонь тарааха гээшэ тон харюусалтатай ба хүндэтэй хэрэг мүн.

Хэрбээ газетэ, журналнуудые удааруулангүй захигшадтань хүргөө һаа, захигшадай тоо саашадаа улам бүри олошорхо байна. Газетэ, журналнуудые эзэдтэнь тарааха зуураа, тэдээнһээ захил абадаг, элдэб перевод, пенси, тэдхэмжэ гэхэ мэтые асаржа үгэдэг, заказной бэшэгүүдые тараадаг, конверт болон маркануудые худалдадаг байнаб.

Ажалшан арадтай нигта барисаатайгаар хүдэлмэрилхэ, тэдээнэй эрилтые саг болзор соонь дүүргэхэ гээшэ угаа шухала. Һайн хүдэлмэрилһэнэйнгөө түлөө хэлхээ холбооной конторын зүгһөө гурба дахин мүнгэн шанда хүртөөб.

1953 оной газетэ, журналнуудые захилгын эхилхэтэй хамта, хүдэлмэрингөө хажуугаар, захил абажа эхилээ һэм. Тиин уншагшадта 6400 түхэригэй 270 хэһэг газетэ, журналнуудые удаан болзороор захиулааб. Минии участогай ажалшад үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо нилээд олон газетэ, журналнуудые абадаг болонхой. Туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй, саашадаа улам эршэмтэйгээр ажаллахаб.

Мария Цыренова, Зэдын аймагай хэлхээ холбооной конторын почтальон.

МТС-эй дирекци туһалха ёһотой

Би Торнин аймагай Доодо-Бургалтайн сельпогой Бургалтайн МТС-эй дэргэдэхи № 6 ларёкто ажалланаб. Эд бараа худалдаха үнгэрэгшэ жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргээ һэм.

Мүнөө шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилжэ улам һайнаар ажаллаха зорилготойб. Үнгэрһэн январь һарада түсэбэй ёһоор 25000 түхэригэй эд бараа худалдаха байһанаа, 40000 түхэригтэ худалдааб.

Теэд, механизаторнуудай эрилтые дүүргэхын түлөө эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг ехээр асаржа худалдаха гэхэдэ, МТС-эй дирекци ямаршье анхаралаа хандуулдаггүй, мори унаагаар хангадаггүй, үнгэрхэдөө ларёктомни түлеэ үгэхэеэ болишоо. Ушар иимэһээ гэртэһээ түлеэ асаржа, ларёгоо дулаасуулха баатай болоноб. Эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые асарха хэрэгтэ МТС-эй дирекци туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

Мүнөө хабарай тарилгада бэлэдхэл түлэг дундаа ябуулагдажа байна. Зарим бригаданууд поли дээрэ гаража эхилээ. Тиимэһээ нүүдэл наймаа ходо хэжэ, тус бригадын гэшүүдые промышленна болон эдеэ хоолой зүйлнүүдээр таһалгаряагүйгөөр хангахаб гэжэ мэдүүлнэб.

Лидия Белоплотова, Торнин аймагай Бургалтайн МТС-эй дэргэдэхи № 6 ларёгой продавец.

Худалдаа наймаанай гурим эбдэнэ

Хорнин аймпотребсоюзай раймагай хүдэлмэрилэгшэд худалдаа наймаанай гурим ходо эбдэнэ. Магазинние даагша нүхэр Иванов, продавец Вахрушева гэгшэд һайн товарнуудые худалдаанда гаргадаггүй, харин «хойто үүдээр» өөһэдынгөө танилнуудта үгэдэг юм.

Жэшээлхэдэ, һаяхан тус магазинда драп, плюш, хилгааһан бүд болон бусад үнэтэ эд товарнууд ерэһэн байгаа. Теэд нүхэр Иванов ба Вахрушева гэгшэд эдэ товарнуудые худалдаанда гаргангүй, аймпотребсоюзай хүдэлмэрилэгшэдтэ, өөһэдынгөө танилнуудта хубааһан байха юм. Иимэ ушар нэгэнтэбэшэ үзэгдэнэ.

Мүн хүдөө нютагуудтахи зарим магазинуудай продавецууд иигэжэ худалдаа наймаанай гурим эбдэнэ.

Аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Ильин худалдаа наймаанай гурим эбдэгшэдые шанга харюусалгада хабаадуулдаггүйнь гайхалтай.

А. Мангатханов.

СельҺкорнууд мэдээсэнэ

БАРИЛГЫН МОДО БЭЛЭДХЭХЭ ТҮСЭБӨӨ ДҮҮРГЭБЭ

Бичурын аймагай Бодонгуудай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз 3 дахин олон зоной хабаадалгатай воскресник үнгэргэжэ, модо бэлэдхэхэ жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэбэ.

ТОШОН ХАЛЯАНА

Мүн энэ аймагай «Коммунизм» колхозой гэшүүд Шэбэртэ, Дабаата, Заган тэжэ голнуудай эхеэр тошон халяажа, сабшалан дээрэ 100 мянга гаран кубометр мүльһэ тогтообо.

ТОМОДХОГДОҺОН ШЭНЭ КОЛХОЗ

Зэдын аймагай «Красный партизан», «Галын Очи» ба Фрунзын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын багахан артельнууд хамтаржа, Маленковой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз болобо.

ЭРХИМ АГИТАТОР

Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой агитатор Д. Гомбоева эбэртэ бодо малай гүүртын малшадые партиин XIX съездын материалнуудтай, мүн нүхэр И. В. Сталинай «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэһэн гениальна шэнэ зохёолтой танилсуулба.

ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ ХҮДЭЛМЭРИИН ДУТУУНУУДЫЕ ЗАЙСУУЛХА

☆

В. ТАНХАЕВ,
БМАССР-эй Худалдаа наймаанай министр.

☆ ☆

Манай партиин XIX съездын гаргаһан шиидхэбэринүүдээр хараалагдаһанай ёһоор, эд бараанай эрьесэ саашадаа ургаха, манай арадай ажалшадай материальна ба культурна байдал улам һайжарха байна.

Ниитын хэрэглэлэй эд бараанай гүрэнэй розничнэ сэнгүүдые советскэ правительство удаа дараалуулан химдаруулна. Энэ хадаа советскэ общественна материальна байдалай улам һайжаралтын шухала эшэ үндэһэн болоно.

Материальна ажана һайн байдалайнгаа һайжархатай хамта Бурят-Монголой хүн зон эд бараа улам ехээр хэрэглэдэг болоно. Манай республика 1951 онойхидо орходоо 1952 ондо 32772 мянган түхэригэй эд бараан ехээр худалдагдаа. Илангаяа торгон бүд, оёһон хубсаһа, трикотажна зүйл, оймоһо, арһан гутал, сахар, кондитерска зүйл, виноградна архи ба бусад эд товар ехээр худалдагдаһан байна.

Хэдэн олон магазинууд, столовоонууд үнгэрэгшэ жэлдэ шэнээр нээгдээ. Жэшээлхэдэ, Улан-Удэ городто бүд, оёһон хубсаһа, гутал худалдаха тусхай ба бусад магазинууд нээгдээ. Республикын городууд ба промышленна центрнүүдэй сельпогууд дээрэ колхозно худалдаа наймаан бүри үргэлжэһэн байна.

Худалдаа наймаанай олон организацинууд эд бараанай эрьесын гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргээ. Тэрэ тоодо Улан-Удын горпромторг, главунивермагай универмаг, Улан-Удын шэлэй механизированнэ заводой ОРС болон бусад ороно.

Гэхэ зуура, розничнэ эд бараанай эрьесын түсэб республика дотор үнгэрэгшэ жэлдэ миил 97,8 процент дүүргэгдэһэн байна. Эд бараанай эрьесын түсэбые илангаяа муугаар дүүргэһэн организацинууд олон. Жэшээлхэдэ, гастроном түсэбөө 86,3 процент, ПВЗ-гэй ОРС —92,3 процент, Бурмонторг —97,4 процент, Галуута-Нуурай рудоуправлениин ОРС —97,3 процент дүүргэһэн байна.

Ой модоной промышленностиин министерствын УРС 1952 ондо модо бэлэдхэгшэдтэ 9923 мянган түхэригэй эд бараа дутуугаар худалдаһан байна. Тиихэдэ, 623 мянган түхэригэй арһан гутал, 1152 мянган түхэригэй хлопчатобумажна бүд дутуу абаа. Тэрэшэлэн нютагай ресурснуудые хангалтагүйгөөр ашаглана. Мяха-консервын комбинадай гаргаһан зүйлнүүдые, нютагай уһа сөөрэмүүдһээ баригдаһан загаһа, овоць, хартаабха гэхэ мэтые наймаалнагүй. Хандагатайн, Байкальска, Шулуутайн ба бусад зарим леспромхозуудай ОРС-нууд бүришье муугаар хүдэлмэрилнэ. Эдэ ОРС-нуудай магазинуудта керосин, зүү, шагта, сай, дабһа гэхэ мэтын түрүүшын хэрэглэлэй эд бараанашье заримдаа үгы байдаг. Столовонуудтань нэгэ янзын, шанар муутай эдеэ хоол шанана. Модошодой хүдэлмэрилжэ байһан газарта халуун эдеэ абаашажа худалдадаггүй байна. Республикын ой модоной промышленностиин хүдэлмэришэдые эд бараагаар, эдеэ хоолоор хангалга һайжаруулха эрилтэ ОРС-нуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, өөрынгөө системын худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдтэ УРС-ын начальник нүхэр Леонов хэнэгүй.

Республикын эд бараанай эрьесэдэ эд хэрэглэгшэдэй коопераци ехэ һуури эзэлнэ. Хүдөө нютагуудта советскэ худалдаа эмхидхэхэ, колхозно таряашадые хангалга һайжаруулха талаар тэдэнэй үмэнэ ехэ зорилгонууд табигдана.

Бурмонкоопсоюз энэ жэлдэ эд бараанай эрьесын түсэбые дүүргээ. Тэрэнэй системэдэ түрүү сельпонууд ба магазинууд нилээд олон. Кабанскын аймагай Посольско сельпо эд бараанай эрьесын түсэбые хододоо дүүргэдэг, магазинуудтань сэбэр байдаг, советскэ худалдаа наймаанай ёһо гурим нарииндаар сахигдадаг юм. Тиихэдэ Яруунын аймпотребсоюзай раймагай коллектив һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнгөө түлөө һүүлэй хоёр квартал соо республикын Министрнүүдэй Соведэй ба Облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг барижа байдаг.

Гэхэ зуура, Зэдын, Иволгын, Кударын, Сэлэнгын аймпотребсоюзууд эд бараанай эрьесын түсэб дүүргээгүй. Олохон аймпотребсоюзууд хүдөө нютагуудта худалдаа наймаа мууса эмхидхэнэ. Зарим магазинуудта түрүүшын хэрэглэлэй эд бараанууд заримдаа байдаггүй. Кабанскын, Темлюйскэ ба Брянска сельпонуудай магазинуудта керосин, дабһа гэхэ мэтые худалдалга таһалдадаг байха юм. Мүн иимэ баримтанууд Мухаршэбэрэй аймагай Хонхолойн, Заганай сельпонуудай магазинуудта үзэгдэнэ.

Бурмонкоопсоюз ба аймпотребсоюзууд колхозно малшадые, илангаяа холын фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдые эд бараагаар һайнаар хангаха уялгатай. Гэбэшье, малшадта эд бараа худалдаха ябадал һулаар эмхидхэгдэнэ. Закаменай аймагай Санагын сельпогой хүдэлмэрилэгшэд түрүүшын хэрэглэлэй эд бараа асаралгые таһалдуулдаг, малшадай дунда нүүдэл худалдаа эмхидхэхэ тухай анхарал багаар табидаг байха юм. Тэрэшэлэн Кабанскын, Зэдын ба бусад зарим аймагуудта нүүдэл худалдаан эмхидхэгдэнэгүй.

Худалдаа наймаа эрхилэлгын культура үшөө бага байһаар. Мухаршэбэрэй, Прибайкальска, Торнин болон бусад зарим аймагуудта магазинууд соонь муухай байдаг, советскэ культурна худалдаа наймаанай ёһо гурим эбдэгдэдэг ушарнууд бии.

Наймаа хэхэ сагые сахидаггүй баримтанууд олон үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Улан-Удэ городой Пригороднэ районадахи Бурмонторгын отделениин магазинууд үнгэрэгшэ жэлэй 9 һарын турша соо 229 үдэр гээһэн байна. Байкало-Кударын аймагай Быково тосхоной магазин продавецгүй дээрэһээ 3 һара соо хаалтатай байгаа. Иимэ баримтанууд Иволгын, Зэдын, Заиграйн Бичурын аймагуудта баһал үзэгдэнэ.

Кадрнуудые шэлэн олохо партийна принципэй сахигдадаггүй дээрэһээ гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай магазинуудта тушаан болоһон элдэб хүнүүд заримдаа шурган ороно. Энэ хадаа гүрэнэй болон кооперативна зөөри үрихэ, хулгайлха ябадалай гол шалтагаануудай нэгэн болоно. Урда жэлэйхидэ орходоо 1952 ондо үрилтэ хэлгэ нилээд бага болобошье, үшөө хүсэд усадхагдаагүй байһаар. 1952 оной 11 һарын туршада Минлесэй УРС-ын шатаар 1349 мянган түхэригэй, Бурмонкоопсоюзай системэдэ 1758 мянган түхэригэй, Бурмонторгын шатаар 292 мянган түхэригэй үрилтэ хэгдэһэн байха юм. Энэ хадаа дурсагдаһан ба бусад зарим организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй политическэ һэрэмжэеэ мохооруулһые гэршэлнэ.

Советскэ худалдаанай ёһо гуримай зарим магазинуудта бүдүүлигээр эбдэгдэдэг байһые тэмдэглэхэ шухала. Худалдаа наймаанай зарим хүдэлмэрилэгшэд зондо ехэ хэрэгтэй эд бараануудые наймаанда гаргангүйгөөр, танил, түрэл гарал хүнүүдтээ ба хонжоо наймаашадта далдаар худалдадаг байха юм. Жэшээлхэдэ, горпромторгын № 32 магазинай даагшын туһалагша байхадаа Ермолин магазинһаа хилгааһан бүд абажа, хонжоо наймаашад Интегринов ба Селиванов гэгшэдтэ дамжуулан үгэдэг, тэдэнэй бүдөө үнэтэйгөөр дам худалдажа олоһон мүнгые хубаажа абадаг байгаа. Боргойн сельпогой хүдөөгэй магазиние даагша Дабаева тюль, костюм, кирзовэ сабхи, трикотаж гэхэ мэтын эд бараануудые нюугаад байһанаа баригдаа. Иимэ баримтанууд бусадшье аймагуудта үзэгдэнэ.

Худалдаа наймаанай организацинуудые эд бараагаар хангадаг организацинуудай муугаар хүдэлмэрилһэнэй гэмээр эд бараанай эрьесын түсэб дүүргэхэ хэрэгтэ ехэ һаад ушарна. Главобувьсбыдэй база худалдаа наймаанай организацинуудта 3400 паар валенка дутуу үгөө. Тэрэшэлэн Рыбсбыт, республикын Нютагай промышленностиин министерствын ба олзоборилгын кооперациин предприятинууд энэ талаар тон муугаар хүдэлмэрилнэ.

КПСС-эй XIX съездын шиидхэбэринүүд худалдаа наймаанай организацинуудай үмэнэ тон ехэ ба харюусалгатай зорилгонуудые табина.

Манай зорилгонууд юуб гэхэдэ, дурсагдаһан дутуунуудые түргэнөөр зайсуулха, кадрнуудые зүбөөр шэлэн олохо, худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдые партийна ба гүрэнэй журам нарииндаар сахиха, гүрэнэй үмэнэ үнэн сэхэ байха, дутуунуудта, социалистическэ зөөри үригшэд ба хулгайлагшадта эбсэшэгүй байха үзэлөөр хүмүүжүүлхэ шухала. Тэрэнэй тулада худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй.

Республикын Худалдаа наймаанай министерство ба аймсоведүүдэй гүйсэдкомуудай худалдаа наймаанай таһагууд хүдэлмэрээ шууд һайжаруулжа, худалдаа эрхилэлгые һайнаар хүтэлбэрилхэ, худалдаа наймаанай организацинуудай хүдэлмэриин дутуунуудые хаһа саг соонь элирүүлжэ, тэдэнине түргэнөөр усадхаха хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Энэ жэлдэ эд бараанай эрьесын гүрэнэй түсэбые болон бусад даалгабаринуудые дүүргэхэ, эд хэрэглэгшэдые хангалга һайжаруулха бүхы арга боломжонууд манайда бии. Эдэ зорилгонуудые республикын худалдаа наймаанай ба ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй амжалтатайгаар дүүргэхэ байһаниинь лабтай.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй агуухэ фронт батажана

Арадуудай хүсэл эрмэлзэлгые харуулан, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй нэгэдэхи сесси бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахихын ба батадхахын түлөө тэмсэлэй шэнэ шата болоһон түүхэтэ шиидхэбэринүүдые хоёр жэлэй урда тээ абаһан юм. Агуухэ табан гүрэнэй — Америкын Холбоото Штадуудай, Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын, Великобританиин ба Франциин хоорондо эб найрамдал баталхын түлөө олониитын хүдэлөө эмхидхэхэ ябадалые тус сесси эгээн гол шухала зорилго болгон табиһан байна.

Эб найрамдалай Пакт баталха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хандалга бүхы оронуудай арадуудай зүрһөө халуунаар дэмжэгдэв. Һайн һайхан һанал бодолтой 600 миллион гаран хүн энэ хандалгада гараа табяа, тиин тэдэнэр эб найрамдал хүсэгшэ арадууд дай үүдхэгшэдэй ама татахаар эрид шиидэнги байна гэжэ энээгээрээ харуулаа. Эб найрамдалай Пактые дэмжэхэ хүдэлөөн үргэлжэлһөөр, тэрэнэй тала баригшадай фронт урган бэхижэнэ, өөрынгөө ажал-ябуулгые эдэбхитэй болгоно.

«Эб найрамдал сахилгын хэрэгые арадуудай өөһэдынгөө гарта абажа, тэрэниие эсэстэнь хүрэтэр аршалан хамгаалаа һаа, амгалан байдал сахигдаха ба батадхагдаха» —гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ.

Сталинска сэсэн мэргэн эдэ үгэнүүд бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы газарнуудай оло олон миллион хүнүүдэй оюун бодолдо гүнзэгыгөөр нэбтэрэн ороно. Шэнэ дайнай аюулые хараад байхадаа, эб найрамдал хүсэгшэ арадууд эб найрамдалай агуухэ туг доро улам нигтаар жагсана, империалистическэ агрессорнүүдтэ эсэргүү тэмсэлээ шангадхана.

Үнгэрһэн хоёр жэл хадаа эб найрамдалай түлөө хүдэлөөнэй хэлбэришэгүй дэбжэлтэ тухай гэршэлһэн ехэ ба шухала событинуудаар тэмдэглэгдэбэ. Азиин ба Номгон океанай оронуудай эб найрамдалай тала баригшадай Конгресс Пекиндэ болоо. Тэрээндэ хабаадагшад—1.600 миллион хүн зонтой 37 оронуудай түлөөлэгшэд бүмбэрсэг дэлхэйн энэ райондо эб найрамдал хангаха ябадалда зорюулагдаһан шиидхэбэринүүдые абаһан ба Эб найрамдалай Пакт баталха гэжэ агуухэ табан гүрэниие дахин уряалһан байна. Корейдэ американска агрессиие зогсоохо, Малайда ба Вьетнамда дээрмэдэлгын дай болюулха, Японитой эбэй договор баталха гэһэн эрилтые Конгресс табиһан байна. Эб найрамдалай түлөө бүхы тэмсэлшэдэй үмэнэһөө, тэрэ хадаа нэгэдэмэл хүсөөрөө «аюулые болюулжа, дайнай хара үүлые тараач зайсуулжа, бүгэдэниитын хани барисаанай ба бата бэхи эб найрамдалай туяагай сасархын тула хүн түрэлтэнэй горизонтые сэбэрлэжэ» болохо юм гэһэн этигэлээ мэдүүлбэ.

Венэдэ болоһон, эб найрамдал хамгаалха арадуудай Конгресс уласхоорондын асари ехэ удхашанартай байна. Энэ хадаа бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы оронуудһаа шахуу эльгээгдэһэн хүнүүдэй бодото түлөөлэгтэ, эгээн үргэн суглаан байгаа. Эб найрамдал хүсэһэн хэлбэришэгүй дура хүсэлыень Конгресс дээрэ мэдүүлхэ, мүн уласхоорондын түгшүүрил һулаpуулхын ба шэнэ дай үүдхэхэ гэһэн агрессорнүүдэй зам хаахын тула тодорхой шиидхэбэринүүдые абаха гэһэн эрхэ түлөөлэлгые делегадууд өөһэдынгөө арадуудһаа абаһан юм.

Конгресс хадаа уласхоорондын харилсаануудта США-гэй зонхилогшодой бэелүүлдэг хүсэрхэлгын политикые буруушаан шүүмжэлбэ, хэлсээ хэхэ аргаар шиидхэгдэжэ болохогүй арсалдаанууд гүрэнүүдэй хоорондо байхагүй юм гэжэ өөрынгөө шиидхэбэринүүд соо мэдүүлбэ. Конгрессэ хабаадагшад арадуудай шанга эрилтые өөрынгөө уряа соо мэдүүлээ: «Городууд ба оронуудые һандаргахаяа болихо, үхэл асарагша буу зэбсэгүүдые бэлэдхэхээ болихо, зэбүүрхэлые номнохоёо ба дайнуудта уряалхаяа болихо! Хэлсээнэй замда орохо саг болоо, үгэ тааралдаха саг болоо!».

Венскэ Конгресс хадаа хэлсээ хэжэ эхилхэ ба эб найрамдалай Пакт баталха гэжэ агуухэ табан гүрэниие уряалаа. «Арад энэ эрилтэ табина» гэжэ Конгрессэй хандалга соо тэмдэглэгдэнэ.

Конгрессэй түүхэтэ шиидхэбэринүүд өөрынгөө хэрэгэй үнэн зүб байһанда улам ехээр этигэхэ ба улам эрид шиидэнги байха ябадалые эб найрамдалай тала баригшадта түрүүлээ. Энэ шиидхэбэринүүдые тайлбарилха талаар үргэн кампани бүхы оронуудта дэлгэрбэ. Эб найрамдал хамгаалха шэнэ комитедүүд байгуулагдана, митингнүүд, суглаанууд ба конференцинүүд үнгэргэгдэнэ. Тэдээндэ хабаадагшад венскэ Конгрессэй шиидхэбэринүүдые дэмжэхээр эрид шиидэнги байһан тухайгаа мэдүүлнэ. Полицейскэ мүрдэлгэ ба терророй хэгдэжэ байбашье, капиталистическэ оронуудтахи эб найрамдалай тала баригшад һайн һайхан тэмсэлээ һулаpуулнагүй. Тэдэнэр яаралтайгаар зэбсэгжэлгэдэ эсэргүү, арадта харша өөһэдынгөө правительствонуудай политикада эсэргүү ажалшадай демократическа эрхэ сүлөө хамгаалхын түлөө улам эдэбхитэйгээр тэмсэнэ.

Боннско сэрэгэй хэлсээндэ эсэргүү, германска гүрэнэй эб найрамдалай ба нэгэдэлэй түлөө хүдэлөөн Баруун Германида ургана. Япониин ажалшад өөрынгөө орониие милитаризацилгада эсэргүү, американска эзэрхэлгэдэ эсэргүү тэмсэлээ шангадхана. Латинска Америкын арадууд США-гэй империалистическэ экспансида эсэргүү улам эрид шанга протест мэдүүлнэ. Эб найрамдал хүсэгшэ арадууд американска агрессорнүүдэй тухирдаг дайнай политикада эсэс табихые шангаар эринэ.

Советскэ Союз болбол эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэ олон миллион хүнүүдэй армиие зоригжуулагша жэшээ болоно. Тэрэнэй эб найрамдалда дуратай политикые дэлхэйн бүхы орочуудай жиирэй хүнүүд улам ехээр мэдэрэн дэмжэнэ. Эб найрамдалай Пакт баталха тухай, буу зэбсэгүүдые хороохо тухай, атомна зэбсэг усадхаха тухай, корейскэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ тухай гэхэ мэтын дурадхалнуудые Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Советскэ правительствын нэгэтэбэшэ оруулһаниинь мэдээжэ. Американо-английска блогой зонхилогшод эдэ дурадхалнуудые убайгүйгөөр буруушаажа, бүхы дэлхэйн үмэнэ өөһэдынгөө агрессивнэ эрмэлзэлгые харуулна.

Советскэ Союз эб найрамдалай хүсэтэ фронтые толгойлон хэлбэришэгүйгөөр ябана, эб найрамдалай ба уласхоорондын хани харилсаанай түлөө эрид шууд тэмсэнэ. Энэ хадаа эб найрамдал хүсэгшэ бүхы хүн түрэлтэндэ шэнэ хүсэ түрүүлнэ, дай үүдхэгшэдэй гэмтэ түсэбүүд ба аашанууд буруу һүрэхэ гэжэ этигүүлнэ.

Австрийска парламентда болоһон һунгалта

Һаяхан Австрида парламентска һунгалта болоо. Энэ һунгалта демократическа партинуудта ба организацинуудта эсэргүү шэглүүлэгдэһэн һунгуулиин хархис системын үндэһөөр болобо. Тиин һунгалтын дүнгүүд гайхалтай бэшэ байгаа. Арадай парти гэдэг 74 мандат (урдада 77 байгаа), социалистическэ парти—73 мандат (67 байгаа), фашистска «дулдыдангибэшэ хүнүүдэй союз»—14 (16 байгаа) ба һунгуулиин прогрессивнэ союз—«Австрийска арадай оппозици»—4 мандат (5 байгаа) абаба.

Һунгалтын дүнгүүдынь һунгалтын урда тээхи тэмсэлэй үедэ бодото дээрээ шиидхэгдэһэн байна. Зонхилхы партинууд—«арадай» ба «социалистическэ» партинууд хадаа өөрынгөө һунгуулиин программын түлөө, австрийска ажалшадай дунда зүүнэй блогой агитаци хэхэ, митингнүүд ба суглаануудые үнгэргэхэ аргагүй болгохын тула бүхы арга шадал ба эрхэ засагаа ашаглаһан байна. Хүлһэлэгдэһэн фашистска агентнууд засагаархидай даалгабаряар «Австрийска арадай оппозициин» һунгалтын урда тээхи плакадуудые үгы хэдэг, һунгалтын урда тээхи суглаануудта хабаадагшадые сохидог ба дура зоргоороо элдэбээр аашалдаг байгаа. «Социалистическэ» партиин толгойлогшод хадаа зүүнэй блогой кандидадуудай түлөө голосовалаа һаа, хүдэлмэриһөө гаргуулхат гэжэ ажалшадые сэхэ занадаг байгаа. Хууран мэхэлхэ, занаха ябадалһаа эхилээд полицейскэ мүрдэлгэ хүрэтэр бүхы арганууд хэрэглэгдэбэ.

Гадаадын хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Австридахи американска түлөөлэгшэд «арадай» ба «социалистическэ» партинуудые дэмжэхын тула ехэ мүнгэ һомолоо, тиихэдэнь эдэ партинуудай ажал-ябуулагшад Австриие милитаризацилха талаар США-гэй империалистнуудай политикада бүхы хэмжээгээр туһалхабди гэжэ өөһэдынгөө ээдые найдуулба.

Һунгуулиин хархис системэ хадаа нилээд олон мандадуудые хуули бусаар гартаа абаха арга боломжые зонхилхы партинуудта үгэһэн байна. Жэшээлхэдэ, «арадай парти-һаа» нэгэ депутадые һунгахын тула 24.081 голос, блогой депутадта 57.057 голос хэрэгтэй байгаа. Тэрээнһээ гадна, правительство хадаа прогрессивнэ организацинуудые хүн зоной ехээр дэмжэдэг Зүүн Австриһаа парламентдахи 9 һууриень абаад, ороной баруун зононуудта үгэжэрхибэ.

Һунгалтын үедэ үнэн хэрэгээр илалта туйлажа шадахагүй байхадаа, реакци элдэб мэхэ гохын аргануудые хэрэглэхэ баатай болоо. Австрийска хархис этэгээдүүдые далдалагша американецууд энэ хэрэгтэ хүтэлбэрилхы үүргэ дүүргэбэ. США-гэй империалистнууд ёһо журамые фашизацилгадань өөрынгөө зарсанарта али болохоор туһалдаг байна. Италиие жэшээ болгон абаад үзэе. Вашингтоной хашалтаар Италиин зонхилхы нюурнууд конституцида зүришэһэн һунгуулиин «реформые» бии болгохо гэжэ угаа ехээр яарана. Өөрынгөө мэдүүлгэ соо, эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнэй итальянска комитет хадаа энэ «реформо» «гадаадын интересүүдые, тайлбарилан хэлэхэдэ, Италида сэрэгэй базануудые байгуулһан, мүн Германиие зэбсэглэхые хүсэдэг, европейскэ оронуудһаа сэрэгэй шэнэ гаргашануудые эридэг... американска этэгээдүүдэй интересүүдые хараада абана» гэжэ заана.

Тиимэ болохолоороо, хархис хоёр парти Австрида засагые толгойлжо үргэлжэлһөөр байна. Тэдэ партинууд американска империалистнуудай тала баридаг байһанаа харуулаа, тэдэнэр орониие милитаризацилха, ажалшадай ажабайдалай хэмжээндэ ба эрхэдэ добтолхо политика саашадаа бэелүүлхэ һанаатай байна. Гэбэшье, австрийска арадай прогрессивнэ хүсэнүүд арадта харша энэ политикада эсэс табихын тула тэмсэлээ үргэлжэлүүлхээр эрид шиидэнхэй байна.

Французска арадай зэбүүрхэлтэ протест

Һаяхан Франциин Национальна суглаанай правительственна олонхид французска сэрэгэй гэмтэдые уршөөхэ тухай хуули батлан абаа. Хуулиин текстээ «Журналь Офисьел» журналай хэблэгдэн гаража үрдеэдүй байхада, 13 эльзасецууд түрмэһөө сүлөөлэгдөө. Тэдэнэр немецкэ эсэсовецуудтэй хамтадаа 1944 оной зун Орадур-сюр-Глан гэжэ деревниин хүн зониие үзэгдөө дуулдаагүй муухайгаар зобооһон юм.

Һарын турша дотор Бордодо сэрэгэй трибунал Орадурай алууршадай хэрэгые хаража үзэбэ. Деревниин 642 хүнүүдые зэрлигээр алаһан 150 гэмтэдһээ оройдоо 22 хүнэй сүүдлэгдэһэн тушаа французска ажалшад ехээр зэбүүрхэбэ. Нүгөөдүүлынь, тэрэ тоодо фашистска бандидуудай толгойлогшо генерал Ламмердинг хэһээгдэнгүйгөөр Баруун Германида нюугдана. Французска засагаархид алууршадые барижа үгэхэ эрилтэ огто хээгүй байна. Американска эзэмдэлгын зонодо коммерческэ ажал-ябуулга эрхилһэн Ламмердинг сүүдэй үдэрнүүдтэ өөрынгөө гэрһээ гаража «үгы болошоо». Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөө тэрэ Висбадендэ ерээд, тэниглэн һайн һуужа байна.

Протестын олон тоото митингнүүд ба демонстрацинууд дээрэ, Франциин ажалшад хадаа алууршадые, тэрэ тоодо французска урбагшадые шэрүүн шангаар хэһээхэ гэһэн эрилтэ табяа. Гэбэшье, сүүд хадаа оройдоо хоёр гэмтэдые саазалан алаха гэһэн приговор гаргаад хизаарлаба. Бусад гэмтэдынь хэдэхэн жэлэй түрмэдэ хаагдахаар сүүдлэгдэһэн байна. Тиихэдэ, 13 эльзасецууд сүлөөтэйгөөр зайжа ябана.

Сэрэгэй гэмтэдые уршөөхэтэеэ хамта, правительство демократическа ажал-ябуулагшадые мүрдэхэ ябадалаа шангадхана, энэнь французска арадые улам ехээр зэбүүрхүүлнэ. Французска элитэ ехэ ажалябуулагша Ле Леап ба республиканска залуушуулай Союзай хүтэлбэрилэгшэд мүнөө хүрэтэр түрмэдэ хаалтатай байһаар. Французска правительствын хархис олонхид хадаа депутадууд-коммунистнуудай парламентска ойроо хүртэшэгүй эрхые хаһаха гэжэ ехээр оролдоно. Засагаархид фашистска этэгээдүүдые далдална, тэдэнэй ябуулганууд улам һэшхэлгүй боложо байна.

Энэ хадаа тус орон дотор ёһо журамые фашизацилха гэһэн Франциин зонхилхы нюурнуудай ба тэдэнэй американска эзэдэй эрмэлзэлгэ гээшэ гэжэ французска патриодууд харана. Тиимэһээ Франци дотор арадай эсэргүүсэлгэ үлэр бүри урган бэхижэнэ. Арад үргэн олониитын түлөөлэгшэд ороной ба арадай интересүүдтэ бүрин тааралха политика ябуулха гэжэ эрид шангаар эринэ.

Д. Бочаров.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, февралиин 28. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд американо-английска интервентнүүд болон лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 7 самолёт унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, мартын 1. (ТАСС). Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд американо-английска интервентнүүдтэ болон лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 5 самолёт унагаагаа.

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федераци бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдтэ хандаба

БЕРЛИН, февралиин 28. (ТАСС). Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федераци бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдтэ иимэ хандалга мүнөөдэр толилбо:

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр мартын 8-тай дашарамдуулан 65 оронуудай 135 миллион эхэнэрнүүдэй үмэнэһөө, эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федераци хани барисаанай ба һанал нэгэдэлгын гүн гүнзэгы мэдэрэлтэйгээр бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдые амаршална. Өөрынгөө эрхэнүүдэй түлөө, үхибүүдэйнгээ зол жаргалай түлөө, эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй үдэр гэжэ мартын 8-ниие тэмдэглэхын тула городууд ба деревнинүүдтэ, предприятинууд ба эмхи зургаануудта сугларһан бүхы эхэнэрнүүдые амаршалнабди.

Бактериологическа, химическэ зэбсэгүүдэй, напалмова бомбонуудай туһаламжатайгаар Корейн, Вьетнамай ба Малайн арадуудта эсэргүү хүн түрэлтэнэй дайсадай хэжэ байгаа барга зэрлиг дайнууд бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдые зэбүүрхүүлнэ, тэдэнэй зүрхэнүүдые хордохооно.

Эдэ дайнуудые зогсоохын, бусад оронуудтай тэдэнэй дам дэлгэрхэ ябадал болюулхын, эхэ оронойнгоо бэеэ даанхай байдал хангахын, эб найрамдал туйлахын ба агуухэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталха эрилтэ табихын тула бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүд хүсэеэ арбидхана.

Энэ жэл мартын 8-да олон зуун миллион эхэнэрнүүд нэгэдэл тээшэ эрмэлзэһэн дура хүсэлөө дахин баталха ба энэ оной июньдэ Данида эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федерациин зарлаха эхэнэрнүүдэй Бүхэдэлхэйн конгресстэ хабаадахыень бүхы оронуудай эхэнэрнүүдые уряалха байна. Элдэб организацинуудһаа ерэһэн элдэб олон мэргэжэлтэй, политическэ ба шажанай элдэб янзын үзэл бодолтой эхэнэрнүүд ба ямар нэгэн организацинуудай гэшүүдынь болоогүй эхэнэрнүүд өөһэдтөө хамаатай шухала проблемэнүүдые хамтадаа шиидхэхын тула һаналаа сүлөөтэйгөөр, хани барисаанай ёһоор мэдэлсэхэ зорилгоор тус Конгресс дээрэ уулзаха байна.

Өөһэдынгөө эрхэнүүдые дайшалан абахын ба хамгаалхын түлөө!

Өөһэдынгөө үхибүүдые ба гэр гуламтануудаа хамгаалхын түлөө!

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө!

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр мартын 8 мандаха болтогой!

Эхэнэрнүүдэй Бүхэдэлхэйн конгресс мандаха болтогой!

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федераци.

Пассалидисые сүүдлэлгэ буруу һүрэбэ

АФИНЫ, февралиин 28. (ТАСС). Зүүнэй Единэ демократическа партиин (ЕДА) түрүүлэгшэ Пассалидисай, мүн политическэ хэрэгээр түрмэдэ хаагдаһан, сүлэгдэһэн хүнүүдэй бүлэнэрэй бүхэгреческэ нэгэдэлэй комитедэй гэшүүдэй хэрэг нэгэдэхи шатын сүүдтэ февралиин 27-ной үдэр харагдаба гэжэ «Авги» газетэ мэдээсэнэ. Тэдэнэр политическэ хэрэгээр түрмэдэ хаагдагшадта туһалхын тула мүнгэ «хуули бусаар» суглуулаа гэжэ гэмнэгдэбэ.

Түрмэдэ хаагдаһан ба сүлэгдэһэн хүнүүдэй ажабайдалай условинуудые һайжаруулхын түлөө, мүн бүгэдэниитын амнистиин түлөө тэмсэхые программа соогоо хараада абалсаһан партиин түрүүлэгшэ гээшэб гэжэ Пассалидис сүүдэй үмэнэ мэдүүлбэ.

Түрмэдэ хаагдаһан ба сүлэгдэһэн хүнүүдтэ туһаламжа үзүүлхэ тухай уряатайгаар арадта жэл бүри хандадаг хүнби гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Гэмнэлгын гэршэнэр болоһон полициинхид гэмнэгдэгшэдэй гэмтэй байһанай ямаршье баримтануудые харуулжа шадаагүй, тиин сүүд Пассалидисые ба политическэ хэрэгээр түрмэдэ хаагдаһан, сүлэгдэһэн хүнүүдэй бүлэнэрэй бүхэгреческэ нэгэдэлэй комитедэй гэшүүдые зүбтүүлхэ баатай болобо.

Италида сэрэгэй завод дээрэ тэһэрэлгэ болобо

РИМ, февралиин 28. (ТАСС). Галликанодо (Лукка провинци) тэһэрдэг зүйлнүүдэй завод дээрэ февралиин 27-до тэһэрэлгэ болоо гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ. 10 хүн, тэрэ тоодо 7 хүдэлмэришэд алагдаа, 6 хүн хүндөөр шархатаа.

«Унита» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор тус завод агрессивнэ Хойто-атлантическа союзай командованиин захилнуудые дүүргэжэ байһан ба тэһэрдэг гусхай зүйлнүүдые хэдэн үдэрэй урда тээ үйлэдбэрилэн гаргажа эхилһэн байна.

Япони США-гэй сэрэгэй-промышленна база болгогдоно

ШАНХАЙ. (ТАСС). Япониһоо абтаһан мэдээсэлнүүдһээ харахада, американска эзэмдэгшэд Японие өөрынгөө сэрэгэй база ба сэрэгэй-промышленна арсенал болгожо байна.

Һаяхан японско радиогой дамжуулһан мэдээсэлэй ёһоор, американска сэрэгэй командовани (тэрэнэй мэдэлдэ сэрэгэй элдэб янзын 612 базанууд ба объектнүүд бии, тэдэнь бүхы орон дотор тараан байгуулагданхай юм). Хоккайдо аралдахи Момбецу гэдэг районие стратегическэ саг үргэлжын база болгон ашаглаха һанаатай. Тиихын тулада американецууд 3400 циобу (нэгэ циобу 0,9 гектартай тэн) газарые эзэмдэн абажа, нютагай хүн зониие амидарха зүйлнүүдһээнь хаһана гэжэ тэрэ мэдээсэл дотор заагдана.

Корейдэ дай хэхын ба ондоо оронуудта зорюулан буу зэбсэг үйлэдбэрилхын тулада сэрэгэй-промышленна арсенал болгон, Японие США үргэнөөр ашаглажа байна. Жэшээлхэдэ, гадаадын худалдаа наймаанай ба промышленностиин министр Огасавара гэгшэ һаяхан японско парламентда үгэ хэлэхэ зуураа иигэжэ мэдүүлээ гэбэл, үнгэрэгшэ жэлдэ Япони 780 миллион долларой сэнтэй «тусхай» захилнуудые (Корейдэ дай хэхэ ябадалтай холбоотой захилнуудые) абаһан байна.

Кобе радиостанциин февралиин 22-ой мэдээсэлһээ харахада, американска сэрэгүүдые хангадаг албанайхид 105—миллиметрын ехэ буунуудай 450 мянган һомонуудые үйлэдбэрилхэ 3600 миллион иенэй сэнтэй захилые «Кобе Сейко» гэдэг металлургическа компанида хэһэн байна. «Накадзима» гэжэ японско авиационно ехэ компани энэ хабар хүдэлмэреэ һэргээхэнь. Дайнай һүүлдэ хүдэлмэреэ зогсооһон ондоо дүрбэн компанинуудтай энэ компаниие ниилүүлхээр хараалагдана.

Гэхэтэй хамта, японско монополинууд Зүүн-Урда Азиин оронуудта зорюулан буу зэбсэгүүдые ба һомо хэрэгсэл үйлэдбэрилхэ контракт США-гэй дэмжэлгээр батална. Вьетнамда дай хэхэ сэрэгэй материалнуудые ба хэрэгсэлнүүдые худалдан абахын тула французска сэрэгэй мисси Япони ошохонь гэжэ мэдээсэгдэнэ. Захилнуудайнь бүхы үнэ сэн 50 миллион долларой байхаар багсаагдана.

Токиоһоо абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, «Ниппон Сангио» гэдэг японско ехэ компани Тэйландда пулемёдой 1 миллион һомо худалдаха хэлсээ хэжэ эхилээ.

Февралиин 26-һаа 28 болотор ... публикын санашадай мүрысөөн ... гэгдэбэ. Энэ мүрысөөндэ хабаадалса... 13 командаһаа ПВЗ-гэй «Локомот... гэжэ һайндуранай спортивна обще... вын команда илаба. Эрэшүүлэй ... болоһон мүрысөөндэ: 18 ба 30 ки... метртэ—Юрий Брацевич, слаломаа... Василий Тюменцев, эхэнэрнүүдэй ... даһаа—5 ба 10 километртэ Елиза... Гармаева, слаломаар—Елена Его... гэгшэд тус бүриин түрүү һуури а... бэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. Гармаева.

А. Мантаевай ф...

Пятницкиин нэрэмжэ... хоорой концертнүүд

Бурят-Монголой гүрэнэй Л... нэй ордено оперо ба бал... театрын байшан соо хоёр үдэш... най ороной суута коллектив... нэгэн — Пятницкиин нэрэм...ород арадай хоорой концерт... харуулагдаба. Хоорһоо гадна, ... нэй составта арадай инстру... нүүдэй оркестр, хатар наада... группа оролсоно. Тус коллект... ураһайханай хүтэлбэрилэ... Сталинска шангай лауреа... СССР-эй арадай артист комп... тор В. Захаров, РСФСР-эй ар... артист П. Казьмин гэгшэд ... Концертынь программа дотор ... арадай урданай дуунууд, част... нууд, хороводууд, хатарнууд, ... арадай мүнөө үсын дуунууд ба... тушканууд, советскэ композ... нуудай дуунууд оролсоно.

Концертые харагшад «Талада ... сахан харгы бэшэл даа», «Алд... Байгал, арюухан далай» г... дуунуудые, калужска хороводые... ехээр һонирхон шагнабад. Тэр... һүүлээр манай арадай амгалан ... бан байдал тухай, агуухэ Ста... тухай советскэ композиторнууд... Захаров, С. Акуленко, Т. Хренн... гэгшэдэй дуунууд гүйсэдхэгдэб...

Сталинска шангай лауреат ... Хватов ба А. Широковой хүтэлб... доро арадай инструментнүүдэй ... кестр «Полька», «Ши, Спиря, ... ридон» гэһэн ба бусад дууну... шагнагшадта эли тодоор ба ... һайханаар наадаба.

1951 ондо Пятницкиин нэрэм... тэ хоор 40 жэлэйнгээ ойе тэмдэ... һэн байха юм. Хоорой ураһа... най хүтэлбэрилэгшэд В. Захаро... Казьмин, дирижер В. Хватов, ... тар наадагшадай группын хүт... рилэгшэ Т. Устинова болон ... правительствын шагналда хүрт... байна. Мүн тэрэшэлэн 1952 ... тус хоорой 15 хүн Сталинска ... гай лауреадай хүндэтэ нэрэзэ... хүртөө. 1918 ондо тус коллект... һаяхан байгуулагдаад байхада... рэнэй концертые В. И. Ленин ... нажа, саашанхи творческо ур... тадань туйлай ехэ туһала... үзүүлһэн байна. Мүнөө үедэ ... хоорой программа олон янзын... ложо, идейнэ хэмжээнь нилээд ... шэлээ. Тэрээндэород арадай у... най дуунууд, хатар нааданууд, ... ветскэ композиторнуудай дуу... элбэг олон юм. Энэ хоор б... һайндэрэй концертнүүдтэ хабаа... садаг ба радиогоор хододоо ... жуулагдадаг.

Орон соогоо алдартай боло... энэ коллективэй концертнүүдые ... най улан-удынхид угаа ехээр ... нирхон шагнабад.

Н. Матори...

Редакторай орлог...
Д. Л. ЛОБСАНО...

Мүнөөдэр КИНО ТЕАТРНУУДТ...

«ПРОГРЕСС» кинотеатртa — «Ма... ка» (11 час. 30 мин., 13 час. 15 ... 15 часта, 16 час 45 мин., 18 ча... мин., 20 час 15 мин. ба 22 часта).

«ЭРДЭМ» кинотеатртa—«Тэдээнд... орон бии» (11 ба 14 час.), «Кап... Кишын зол жаргал» (16 ба 20 ...), «Венскэ басагад» (18 ба 22 час.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства —10-17, пропаганды и переводов—6... культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем —11-05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00484. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10...